



DIRVA

★ ★ ★
THE FIFTH
The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
COLUMBUS, OHIO
Cleveland.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada .. \$4.00 Elsewhere .. \$4.50

Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

No. 51

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO December-Gruod. 24, 1948

(33-ti metai :: 33rd Year)

Linksmų Kalėdų, Tautiečiai!

SPINDULYS TAMSYPBĖJ

TUKSTANČIUS MILIJONŲ žmonių vienoje mintyje sujungia Kalėdos. Visose šalyse, visokiomis kalbomis žmonės kartoja — Linksmų Kalėdų!

Net ir ten, kur vargas, skurdas ir dar didesnės nelaimės viešpatuoja — ir ten gali išgirsti tariant — Linksmų Kalėdų!

Linksmų Kalėdų — sako vieni kitiems visi krikščionys, Linksmų Kalėdų — taria ir daugybė tų, kuriems krikščioniškoji Kalėdų prasmė yra svetima.

Kalėdos — tai lyg ir viso pasaulio, visų tautų ir visokių įsitikinimų žmonių gero sugyvenimo, vienių kitiems gero linkėjimo šventė.

KAD taip būtų galima ištęsti tokią šventę per visus metus! Koki tai laimingi būtų laikai!

Bet gana pasižiūrėti į šio pasaulio gyvenimą, kad pamatytum, kokia milžiniška tų gerų linkėjimų dalis nuskamba tik tam kartui nuo lūpų, bet nepasilieka nei širdyse, nei darbuose...

Pažvelgiame į artimą praeitį, prisimename, kaip buvo per Kalėdas prieš metus, prieš dvejus — ir nusivylimo tamsa ima temdyti visas laukiamas Kalėdų linksmybes...

Dešimtys tukstančių mūsų tautiečių jau beveik nustoję kantrybės šaukiasi ir neprisišaukia rankos, kuri ištrauktų juos iš vargo ir skriaudų benamių stovyklose.

Daug daugiau tautiečių Sibiro vergijoje veltui jau keli metai laukia kokio stebuklingo išgelbėjimo ir... nesulaukdami žusta.

Šimtai tukstančių neša ligi šiol pasaulyje dar neregėtos priespaudos ir pasityčiojimo našta pačioje tėvynėje, drebėdami ir spėliodami, kada ateis valanda, kurią ir juos išraus iš savosios žemės...

Ir šimtai milijonų kitų žmonių neša tokį jungą, po kuriuo sunku įsivaizduoti... Linksmas Kalėdas.

PASAULYJE vyksta amžinos rungtynės tarp gero ir pikto, tarp teisingumo ir skriaudos, tarp tiesos ir melo...

Piktybė ir skriauda šiuo metu tose rungtynėse turi daugiau laimėjimo taškų... Melas kvatoja ir begėdiškai tyčiodamasis drįsta net pats save vadinti tiesa, o tiesai bando primesti savo vardą... Ir piktybė, ir melas kartais didžiujasi, kad tik jis galis švesti "Linksmas Kalėdas"!

BET jau daug žmonijos istorijoje buvo dienų, kada atrodė, jog piktybė ir melas visiems laikams užviešpatavo, o vis dėlto pasirodė, kad gerieji daigai dar gyvi ir kad jie išaugo, sustiprėjo ir įsikerojusią piktybės piktžolę nugalejo.

Visų lupose šiandien skambantieji linkėjimai — Linksmų Kalėdų — net ir tų, kurie giliau nepagalvodami juos taria, yra tie gerieji daigai. Jie yra ženklai, kad mes visi esame išsiilę tikro, ne apgaulingo, ne kauke prisidengusio gero. O jei esame išsiilę, tai ir siekiame jo, tai ir pasieksime.

Tie gražūs Linksmų Kalėdų linkėjimai yra vilti palaikančios šviesos spindulys pasaulį supančioje piktos tamsybės. Jie yra geros valios apreiškimas. Kad ir kartais užsnudusios, kad ir dar neveiklios, bet vis dėlto geros valios.

Kaj visas pasaulis vieną dieną, lyg rožių krumas pavasarį, šitaip pražysta geros valios apreiškimo žiedais, tai negi galima netikėti, kad visi tie žiedai liks be jokių vaisių. Geroji valia, jei dar taip gyva, negalės pasiduoti kovoje prieš piktąją!



KALEDŲ VARPAI

Suskambėkit, varpai misinginiai,
Nuaidėkit galingais aidais!
Per Tėvynės žemelę — Gimtinę,
Nemunėlio, Šešupės krantais...

Suskambėkite Karo Muziejui,
Suskambėkit bažnyčių skliautuos,
Atgaivinkite narsą gynėjų,
Kur kovoja Tėvynės miškuos!

Suskambėkite, baltos Kalėdos,
Mintyse jų, krutinėj, veiduos...
Lai sniege jų palikusios pėdos
Atėjunui ramybės neduos...

Suskambėkit ir pančiai vergijos,
Kurie veržiat lietuviu rankas!
Ir sugėdinkit priešus žmonijos,
Ką terioja mūsų pievas-lankas!

Suskambėki ir Žodi didingas,
Kad jau užgimė Kristus nakčia!
Kudikėlio šypsnys toks meilingas —
Prieš jį tirpsta pasaulio kančia...

Marija Sims

12.12.1948.

TODĖL mes irgi drauge su visais tariame — Linksmų Kalėdų — visiems tautiečiams, visiems mūsų ir mūsų tautos draugams, pagaliau visiems žmonėms, kurie tebešioja širdyje geros valios kibirkštį.

Linksmų Kalėdų — visiems mūsų skaitytojams, dešimtmečius buvusiems ištikimais mūsų draugais, ir naujiems į mūsų šeimą įstojusiems.

Linksmų Kalėdų — visiems bendradarbiams, kurie savo žiniomis ir mintimis sujungia skaitytojus į vieną šeimą.

Linksmų Kalėdų — visuomenininkams-veikėjams, kurie šiame plačiame krašte savo pasišventimu palaiko lietuviškumo šventąją ugnelę.

Linksmų Kalėdų — visiems tautiečiams, kurie neužmiršo savo brolių nelaimėje ir ištiesė jiems gelbstinčią ranką.

Linksmų Kalėdų — laimingai šį kraštą pasiekusiems lietuviams, pagaliau galinties laisviau bent nuo baimės atsikvėpti ir skurdą bei nepelnytus pažeminimus pradėti užmiršti.

Linksmų Kalėdų — visiems po kitus kraštus išsi-
bląškiusiems lietuviams, pradedantiems naujo, kad ir laikino gyvenimo žingsnius.

Linksmų Kalėdų — pagaliau, ir anapus vandenyno dar pasilikusiems: tegul bent vilties spindulėlis sustiprina jūsų ištvermę ligi šviesesnių dienų...

IINKSMŲ KALĖDŲ — drįstame tarti ir tai daugybei lietuvių, kurių mūsų linkėjimai negali pasiekti...

O ne, mes žinome, kad šitos Kalėdos jiems dar negali būti linksmos. Mes žinome, kad ir savo tarpe jie linki vieni kitiems **ne šitų**, o busimų, galimai artimesnių busimų **tikrai** linksmų Kalėdų. Mes ir linkime sulaukti tų tikrai linksmų Kalėdų. Nes tik tada ir visiems galės būti Kalėdos ištikrųjų linksmos.

OJUMS, kurie tunkate ir pučiatės iš žmonių ir tautų skriaudos, ir jums, kurie esate anų padlaižiai, kurie gėdą pametę kraują vynu, vergiją laisvę vadinate — vistiek, kas jūs bebutumėt ir kaip jūs besivadintumėt — kapitalistai ar proletarai, fašistai ar komunistai, ar tiesiog "nekalčiausi avinėliai" — jums... jums taip pat Linksmų Kalėdų!

Irgi ne šių Kalėdų. Jūsų dabartinės linksmybės niekas niekam negali linkėti, nes tai yra Erodo linksmybė, linksmybė užnuodyta kad ir kažin kaip užgniauztos sąžinės graužimo. Šitos linksmybės niekas nemainys nei į menkiausį vilties spindulėlį liudėsio tamsybės. Jums — Linksmų Kalėdų — tada, kai suprasite, ką darote žmonijai, ką darote savo tautiečiams, kai atitaisysite, kiek galėdami nors dalį skriaudų. Jūs irgi galite sulaukti linksmų Kalėdų, jei norėsite...

NEGALI būti linksmų Kalėdų ne tik tiems, kurie yra atėmę linksmybę kitiems. Nelinksmos jos ir tuose namuose, iš kurių nesužibėjo džiaugsmo spindulys niekam kitam. Nėra linksmybės tam, kas vien tik tai apie save galvoja ir tik save myli!

Niekados ne vėlu gera darbą padaryti, gera valią parodyti. Kas to nepadarė ligi šiol, tai prie Kūčių stalo susikaupimo valandoje, ar šeimos ar draugų tarpe pasilinksminimo metu pajus daug didesnę šventę, jeigu vardan tos linksmos dienos nutars pasidalinti džiaugsmu nors su vienu iš tų, kuriems to džiaugsmo jau taip senai truksta.

IINKSMŲ KALĖDŲ — tegul nelieka šitie žodžiai tušti. Padarvime daugiau linksmumo per šias Kalėdas sau ir padarykime daugiau džiaugsmo per jas kitiems. Nes ne vien linkėjimais, o ir darbais prisidėję prie Gera ginančios kariuomenės padėsim laimėti kovą prieš Piktą ir susilauksim tikrai visam pasauliui Linksmų Kalėdų.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

LIETUVIŲ KAMBARYS UNIVERSITETE

Du sekmadienius nuo 3 ligi 6 val. p. p. Pittsburgho universitetas buvo atidarytas žmonių aplankyti įvairių tautų kambarys, kurie tame universitete yra įrengti.

Tų kambaryų yra 22, jų tarpe ir lietuvių kambarys.

Per tuos du sekmadienius universitetą aplankė apie 8,000 žmonių.

Gruodžio 11 buvo ypatingos iškilmės: tada visų tautų kambary komitetų pirmininkams buvo įteikta tam tikra universiteto išleista knyga, kurioje yra spalvoti visų kambaryų paveikslai. Prie įteikimo dalyvavo ir kiekvienos tautos atstovai-studentai, apsirėngę tautiniais rūbais.

Lietuvių vardu knygą priėmė kambary komiteto pirmininkas P. Pivaronas. Drauge dalyvavo ir studentė M. M. Gailis.

Per iškilmės dainavo serbų bažnytinis choras, vadovaujamas Boriso Dobrovolskio.

Iškilmų dalyviai apžiūrėjo visus kambarys, kurie buvo Kalėdoms pritaikinti įrengti. Lietuvių kambaryje buvo įrengta stori aplinkta lietuviška kaimo trobelė.

RENGIASI VASARIO 16-ai

Kadangi Vasario 61-a ateinančiais metais bus vidury savaitės, tai Pittsburghe minėjimas numatytas rengti vasario 20 dieną, sekmadienį.

Minėjimas prasidės pamaldomis šv. Kazimiero bažnyčioje, o paskui bus susirinkimas Lietuvių Piliečių svetainėje.

Numatoma, kad kalbės miesto mayoras ir Lietuvos konsulas P. Dauzvardis, iš Chicago. Dalyvaus K. Bazio vadovaujamas šv. Kazimiero parapijos choras ir tautiškų šokių šokėjų grupė, vadovaujama Birutės Jasevičiūtės.

DRAUGIJŲ VALDYBOS

Lietuvių Piliečių Draugijos dabar yra Jack Norris, pavaduotojas — F. Radzius, sek. — A. A. Marchukonis, fin. sek. — F. Venslovas, ižd. — J. Barnett, direktoriai — F. Budas, J. Tomkevičius, B. Bernotas, J. Laukaitis, J. Tumas ir Ad. Saiman. Ligonijų prižiūrėtojas — J. L. Lekavičius; šeimininkas — Benis Rassel.

Lietuvių Mokslo Draugijos pirmininku dabar yra J. Kateila, pavaduotojas P. Marmokas, sek. J. Karauckas, fin. sek. J. Samulevičius, ižd. J. Virbickas, direktoriai — J. Mikeška, M. Zvirblis, F. Roziukas. Šeimininkas — Benis Kazlauskas. Juozas Virbickas.

KRAUTUVIŲ DARBININKAI GAUNA DAUGIAU

Amerikos Darbo Federacija ir CIO lenktyniuoja už krautuvų tarnautojų ir darbininkų patraukimą vieni į save, kiti į save.

ADF sudarius apie 1300 darbininkų sąskaitą, pareikalavo ir gavo tiems darbininkams algų pakėlimo 8 nuoš.

CIO savo globoje turi apie 1000 krautuvų tarnautojų, ir jiems krautuvės pasiūlė po 8 nuoš. algų pakėlimo.

AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE

Dienraštis Pittsburgh Press gruodžio 18 d. įdėjo paveikslą ir platų aprašymą lietuvių DP šeimos, kuri čia apsigyveno tik spalio mėnesį. Aprašyme minimi Edvardas Kristaponis, buv. Lietuvos kariuomenės kapitonas, jo žmona, Joana, jų 11 m. amžiaus sūnus, Edvardas, ir Jadvyga Steponavičiūtė, Joanos sesuo. Jie buvo į Ameriką pakviesti Kazio Bazio, šv. Kazimiero parap. vargoninko, kuris yra Jadvygos ir Joanos brolis. lis.

NERUKSTANČIOS ANGLIES YRA PAKANKAMAI

Pittsburgh'e pravedus įstatymą dumams kontroliuoti, antrą žiemą po to įstatymo įvedimo miesto gyventojai jau pilnai aprūpinti nerukstancia anglimi, ir mažai galės pasiteisinti, jeigu kurie namų ar įmonių savininkai neprisiims įstatymo. Namų savininkai raginami apsirūpinti anglimi dabar, pirm negu užklups šalčiai.

SOVIETAJ LAIMI, SAKO EARLE

Philadelphijoje kalbėdamas, George H. Earle, buvęs US ambasadorius Austrijai ir Bulgarijai, pareiškė, kad Amerika pralaimi šaltą karą su Rusija. "Prezidentas Trumanas klaidingai kalba, esą mes užkertame komunizmui plisti keliu. Tikrąjį būdą, komunizmas, vadovaujamas Rusijos, visose demokratinėse šalyse daro smarkią pažangą", pasakė seniau buvęs Pensilvanijos gubernatorius.

Jis pareiškė: "Visu šiuo laikotarpiu mes neatgavome nei vienos pėdos žemės, kurią Rusija užėmė, nei neišlaisvinome jokios tautos. O dabar Rusija jau pasirengusi užimti visą Aziją".

SVIESTO IR MARGARINO GAMINTOJŲ KOVA

Pensilvanijos sviesto blokas pasiryžo padėti visas pastangas kovai prieš laisvą ir netrukdomą margariną pardavimą Pensilvanijoje.

Pienų ūkių organizacija pasiryžus kovoti, kad valstijoje nebūtų praversta jokių pakeitimų dabartiniame margarino įstatyme, ką margarino išdėstymai stengiasi padaryti.

Margarino kontrolės įstatymas draudžia parduoti margariną spalvuota, kad jis nebūtų panašus į sviestą. Valstijos institucijose (ligoninėse, kalėjimuose ir tt.) margarinas uždraustas duoti prie valgio.

Jeigu margarinas būtų raudonos, žalios ar kitos kokios spalvos, tai gali sau būti, sako sviesto industrija; bet jis negali būti imituotas sviesto spalvos.

Iš kitos pusės, maisto krautuvės, šeimininkės ir margariną išdėstymai pasiryžę padėti pastangas, kad toks margarinui suvaržymas būtų panaikintas.

PENNSYLVANIJOS žmonės in industrijos išperka daugiau įvairių gaminių, nei visų Naujosios Anglijos valstijų gyventojai ir industrijos sudėjęs į vieną.

Pensilvanijos žemės ūkio metinę parodą Harrisburg, Pa., sausio mėnesį aplanko po virš pusę milijono žmonių.

DAYTON, OHIO

LIUDNI ĮVYKIAI

Po staigos ir trumpos ligos gruodžio 16 mirė Ona Petkuvienė (Petkus), 55 metų amžiaus.

Gedulingos pamaldos buvo atlaikytos šv. Kryžiaus lietuvių bažnyčioje, palaidota Kalvarijos kapinėse.

Liko vyras Petras Petkus, dvi dukterys ir keturi sūnūs. Vienas sūnus Juozas gyvena Japonijoje, turi ten civilinę tarnybą. Vėlonė buvo kilusi iš Žemaitijos, Krazių apylinkės.

Tą pačią dieną gruodžio 16 didelė nelaimė ištiko Antaną Vilimaitį: grįždamas iš darbo pateko po automobilio ir liko sunkiai sužeistas, ypač kairę koją smarkiai sulaužyta.

Gydomas Miami Valley ligoninėje.

Reiškiame šeimai užuojautą ir linkime jam laimingai pasveikti.

J. A. Urbonas.

YOUNGSTOWN, O.

SIS IR TAS

Sv. Pranciškaus lietuvių parapijos salė oficialiai atidaryta. Dedikacijos vakaras buvo gruodžio 12-tą, kur buvo surengta didelė vakarienė ir ceremonijų buvo pasilinksminimas.

Parengimas buvo sekmingas, ko ir patys rengėjai visai nesitikėjo, nes vakarienės įžanga buvo \$5 porai, o pavieniams \$3. Retai čia atsitinka tokių iškilnių parengimų ir su tokia kaina, bet žmonės remdami savo parapijos reikalus, maloniai atsilankė ir tiek daug, kad jau reikiškos buvo perankšta. Buvo per 200 asmenų.

Pirmas kalbėjo parapijos klebonas kun. Sofranec ir perstatė vyskupą, kuris trumpai išreiškė savo dėkingumą klebonui ir parapijonams už atliktą garbingą darbą, ypač, kad čia lietuvių nėra daug.

Klebonas ir komitetas padėjo visiems sirdingai už žymių paramą ir kooperaciją, taip pat ir toms darbininkams ir komiteto nariams, kurie tiek daug dirbo parengimui.

NIEKAS NAPRISIMENA DP

Čia nebuvo tokių parengimų, prakalbų ar šiaip ko, kur užsimintų apie nelaimingus lietuvių tremtinius (DP) ir pasirūpintų jų sušelpimu. Kaip girdžiui, tai labai čia lietuvių domisi tų nelaimingųjų likimu.

bet neatsiranda, kas viešai atsilieptų ir visus sušauktus, ką nors padėtu, o gal rezultatas būtų geras ir gal ne vienas pavargėlis lietuvis turėtų progą čia atvykti ir prisiglausti.

Man šis dalykas parupo ir aš norėčiau, kad iš Clevelando čia atvyktų DP, kurie jau yra apsigyvenę ir gali kalbą pasakyti. Prašau su manim susirašyti ir gal čia galėsime ką tokio atlikti. Tuo reikalu kreipkitės į DIRVOS redakciją, mano adresą jums suteiks.

Acia DIRVAI už atitaisymą klaidos, kad mirė Subonienė, o ne Martynas Subonis. Subonienės laidotuvės buvo vienos iš gražiausių. Baigdamas reiškiau gilią simpatiją Subonių šeimai. Saulės Brolis.

NEUŽMIRSKIT 3c

Rašdami Dirvos Redakcijai Administracijai ar Agenturai kokius paklausimus, visada įdėkit už 3c pašto ženklelį atsakymui. Tas butina.

Vytautas Markuzas

Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
8029 Manila Detroit 13, Mich.

J. Žemantauskas

Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Detroit, Mich., Naujienos

DEKOJAME A. J. KUDZIAMS IS DETROITO, MICH.

Man dažnai ateina į galvą klausimas: kokia būtų mūsų tremtinių padėtis, jei Šiaurės Amerikoje mes neturėtume savo brolių lietuvių? Kaip mes, tremtiniai, jaustumės, jei iš anapus vandenyno negautume nei dvasinės nei ypač medžiaginės paramos? Be abejo, mūsų padėtis būtų šimtą kartų blogesnė.

Reikia matyti savo akimis ir pačiam išgyventi, kaip apsižiūgia nelaimingas tremtinys, gavęs iš užjūrio garantijas, pakietelį arba kad ir paprastą laiškėlį! Jautresnė moteris iš dėkingumo ir ašarų nuovėjo nubraukia, o vaikai, gavę kramtomosios gumos ar šokolado gabaliuką, iš džiaugsmo šokinėja iki lubų! Sunku būtų čia aprašyti, kaip išgyvena savo džiaugsmą kiekvienas Amerikos lietuvis sušelptas tremtinys: galima tik tiek pasakyti, kad vienokia ar kitokia forma suteikta pagalba netekusiam tėvynės lietuviui pabėgėliui sukelia širdyje šventės nuotaiką.

Su A. J. Kudžiais iš Detroito mes susipažinome per laiškus, tur but, jau bus pustrėčių metų. Per tą laikotarpį mes iš Kudžių esame patyrę daug broliškų užuojautos bei visokeriopos paramos. A. J. Kudžius buvo mums net affidavitus atsiuntęs, kuriais dėl naujo įstatymo, deja, pasinaudoti nebespėjome. Kartu su aprūpinimu dokumentais išemigruoti. Kudžiai visą laiką mus rėmė ir teberemia siuntinėliais: mįstais ir drabužiais. Mes visą laiką jaučiame iš anapus vandenyno ištiestą jautrią brolišką ranką, kuri žymiai palengvina mūsų tremties gyvenimą ir duoda vilties atečiai. Tik tas gali suprasti ir įvertinti viso to reikšmę, kuris pats yra patekęs ir nelaimė dėl našios draugų, kurie galėtų jam padėti iš jos išsigelbėti.

Man malonu pareikšti gerbiams Kudžiams viešą padėką už jautrų mūsų, tremtinių, sunkių gyvenimo sąlygų supratimą bei atjautimą, už mums suteiktą ir tebeikiamą medžiaginę bei moralinę paramą, padedančią mums kovoti su įvairiais sunkumais, kurių pilnas tremtinio gyvenimas.

Gerb. Kudžių parama mus skatina ištverti iki galo ir neleidžia nustoti vilties susilaukti gražesnių dienų.

Drauge mes sveikiname gerb. Kudžių Kalėdų švenčių progą, linkėdami jiems daug laimės ir sėkmės Naujienos Metams.

V. I. Alantai

INDIJOJE, nuodingos kobra gyvatės kas met nukerta apie 20,000 žmonių.

DETROITIEČIŲ DADRBO VAISIAI

Michigan valstijos Employment Service jau prašo ukininkų samdytis Lietuvių ūkio darbininkų iš DP stovyklų Vokietijoje. Pirmas toks atsišaukimas pasirodė Ann Arbor News dienraštyje, gruodžio 8 d., po antrašte: "Offer DP Labor for Local Farms. — State Asks Employers To Hire Lithuanians".

Toliau rašoma, kad lietuviai ūkio darbininkai yra atvežami išvietintų žmonių imigracijos tvarka, kuria rūpinasi BALF ir daro pastangų gauti vietas pas Michigan ūkininkus lietuviams ūkio darbininkams iš DP stovyklų. Darbininkai, esą, turi ukininko patyrimo ir Detroito Resettlement Committee stengsis surasti darbininkų su atitinkamu patyrimu, kokio ukininkas reikalauja.

Ukininkai, norį daugiau žinių apie tai, prašomi rašyti ar telefonuoti, John R. Vloch, ūkio darbininkų specialistui Wash-tenaw county.

Adresas: 3139 N. Washington St., Wayne, Mich. Telefonas: Wayne 3725, arba: 113 S. Ashley St., Ann Arbor, Mich.

Reikia pastebėti, kad Lietuvių Tremtinių Įkurdinimo Komitetui Detroito užmegsti su ukininkais ryšius per Michigan Employment Service pagelbėjo Dr. Eugenia Gurskis.

Viena bėda — ne bėda

BALTIMORE, Md. — Buvusio komunisto Whittaker Chambers žmona gruodžio 18 d. tapo areštuota ir kaltinama už mirtį gatvėje senos moters, kurią savo automobiliu Mrs. Chambers pervažiavo, kaip sakė, skubėdama į geležinkelio stotį pasitikti savo vyrą, grįžtantį iš tardymų New Yorke.

W. Chambers, buvęs komunistas ir tarnavęs Maskvai tarpininku perdavime vogtų iš State Departmento dokumentų, komunistų išsižadėjo, kai, pajuto kad gali gauti, ir gavo, redaguoti rimtą Time žurnalą, su \$30,000 metinės algos.

Chambers prisidėjo prie atidengimo dokumentų vogimo paslapčių, kai apie tai prabilo Elizabeth Bentley, kita buvus komunistų agentė.

Chambers ukėje netoli Baltimorės buvo laikomi iš State Departmento pavogti dokumentai, kam paaiškėjus Chambers turėję pasitraukti iš to žurnalo redaktoriaus vietos.

Valdžia apkaltina patį Chambers kaip svetimą valstybei tarnavusį agentą, nors jis pagelbsti kitus agentus išduoti, o dabar į bėdą pateko ir jo žmona.

KAS platina Dirvą — tas platina anšvietą.



Ohio valstija šitaip pasitinka į ją įvažiuojančius automobilistus visais keliais, tik prašo važinėti atsargiai ir saugotis trafiko nelaimių, kurios pasikartoja kas valandą.

LIETUVIAMS DAR REIKIA 20,000 GARANTIJŲ

Iki šio laiko BALFo imigracijos skyriaus darbas rėmėsi daugiausia tarpininkavimu tarp giminių ir pažįstamų, kurie davė darbo ir buto garantijas, kad tremtiniai galėtų pasiekti Ameriką. Tokių garantijų jau užpildyta daugiau, kaip keturiems tukstančiams šeimų, kas sudarys virš dešimtis tukstančių asmenų. Aišku, kad iš to skaičiaus dalis atpuls, nes gyvenimo sąlygos stovyklose per keturis metus buvo sunkios ir daugeliui pakirsta sveikata, o selektoriai parenka tik visai sveikus asmenis.

Todėl daug buvo prašyta, kad lietuviai pildytų blankas ne vien pažįstamiems ir giminiams, bet ir nepažįstamiems, nes kitaip neišnaudosime mums skirtos kvotos. Mums reikia dar bent 20,000 darbo ir buto garantijų.

Reikalas skubus, negalime laukti, nes ne mes vieni, o taip pat ir kitos tautos nori įvažiuoti, ir suprantama, kas pirmenis parupins daugiau garantijų, tie daugiau laimės.

D. P. įstatyme yra vienas įvažiavimų palengvinanti aplinkybė, būtent, žemės ūkio darbininkai turi pirmenybę įvažiuoti į Ameriką.

Imigracijos ir įkurdinimo komitetas stengiasi sudaryti sąlygas įvažiuoti tiems, kurie neturi nei tų gerų giminių ir pažįstamų, bet turi įvažiavimui atitinkamas kvalifikacijas.

Tam tikslui buvau deleguota į Vermont valstiją, kuriai daugiausia trūksta žemės ūkio darbininkų, kad ištirčiau galimumą gauti ten garantijų iš sveitintųjų ukininkų per Valstijų D. P. komisijas.

Tariaus su State Employment komisija, Farm Bureau, State Development Commission ir įvairių Bažnyčių, labdaros ir darbo organizacijomis. Išdavoje Vermont gubernatoriaus kvietė tų organizacijų atstovus į posėdį, kur buvo priimtas mano pasiūlymas dėl lietuvių D. P. įkurdinimo Vermont valstijoje.

BALF įstaiga turi oficialų kvietimą keliems šitams ukininkų šioms sąlygomis:

Valstija aprūpina darbu ir butu, daliai žada apmokėti kelionės išlaidas traukiniu, bet labdaros organizacijos turi duoti garantiją, kad atvykę nebus visuomenei našta (public charge). Tačiau tam reikia kelių tukstančių dolerių užstato, kad jei kas iš tų atvykusių susirgtų ar įvyktų nelaimė, būtų lešų staigiai pagalbai.

Taip pat kai kurie svetimiečiai ukininkai sutinka išduoti garantiją, jei kas kitas apmokės kelionės išlaidas traukiniu. Vėl reikia kelių tukstančių dolerių traukinio bilietams.

Čia turėtų BALF padėti. Bet mes, BALFe, šiandien tam lešų neturime. Bendros BALFo lešos yra labai sumažėjusios, kurių užtenka tiksliai kukliai tremtinių šalpai vykdyti ir administracijos išlaidoms padengti. O čia yra realus, būtinas reikalas ir jam turi būti lešų.

Visuomenė turėtų čia skubiai ateiti į pagalbą. Mes turime suprasti, kad kuo daugiau išgelbėsime žmonių iš Vokietijos, tuo mažės šalpos išlaidos, nes mažės šelpiamųjų skaičius. Yra galimybių ir kitose valstijose atsiekti panašių rezultatų. Tuo būdu mes patrigubintume garantijų skaičių ir galėtume tikėtis didesnio skaičiaus lietuvių.

Todėl kreipdama į tai mūsų visuomenės dėmesį, prašau siųsti BALFui informaciją iš savo valstijų apie galimus įkurdinti ten lietuvių ukininkus ir prisiskite aukų tam tikslui, nes be lešų neįmanoma rimta, pilna žodžio prasme, imigracija į Ameriką.

Alena Devenienė, BALF Imigracijos ir Įkurdinimo Komiteto Pirmininkė.

Nebus laimės, jei mūsų tautiečiai tebekenčia! Aukos siųskite:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.

BALFo PIRMININKO SVEIKINIMAS ŠVENČIŲ PROGA

Taikos ir ramybės pasaulyje vis dar nėra. Tėvynė Lietuva svetimųjų priepaudoje. Jos taurūs piliečiai tukstančiai is kankinami kalėjimuose ir Sibire. Virš 50,000 lietuvių tremtyje, išblaškyti Vokietijoje ir kitose šalyse. Jų skurdas ir badas, ypač vaikų, yra šurpulingas. Kalėdų laiku pasi-melskime už nelaimingus brolius ir seses lietuvius. Suteiki-miems pagalbą aukomis ir parupinkime juos priglausti šioje laisvės šalyje Amerikoje. Musų gailėstingumas su eikis jiems paguodos, stiprybės ken-tėjimuose ir šventės jiems bus linksmesnės.

Iš širdies reiškiu linkėjimus ir sveikinimus Kalėdų šventėms ir Naujienos Metams visiems mūsų bendradarbiams, geradariams ir tremtyje vargstantiems, kad Dievas leistų tremtiniams susilaukti laimingesnės ateities ir ramybės.

Kun. Dr. J. B. Končius.

Nori išvengti streiko

Specialė prezidento paskirta taryba stengiasi sutaukyti ne-operuojančių geležinkelių darbininkų unijas su geležinkelių savininkais. Tas apima apie milijoną darbininkų.

Taryba siūlo geležinkeliams suteikti duoti darbininkams 40 valandų darbo savaitę ir pakelti tojuoju po 7 centus valandai atlyginimo.

Dabar tie geležinkelių darbininkai dirba 48 valandas. Sutrumpintą darbo savaitę siūlo įvesti nuo rugsėjo 1, 1949 m.

Tais pasiūlymais norima išvengti visuotino streiko, kurį 16 geležinkelių darbininkų unijų galėtų iššaukti po sausio 17 d.

PASARGA ŽIEMAI

Jei galėtumėt sulaukyti savo automobilį ant dešimtuko, bet tai nėra saugus sustojimo budas, ypatingai jeigu dešimtukas yra slidus nuo sniego ir ledo!

Clevelando Policijos Departamentas pataria automobilį vairuojančiam duoti sau pakankamai vietos tarp savo ir pirmo važiuojančio automobilio, ypač jeigu po jūsų ratais slida. Buk tikras, jog galėsi sustoti laiku ir išvengsi nelaimės, nes staugus sustojimai gali būti priežastimi net rimtos nelaimės!



BUY BONDS TODAY!

U. S. SECURITY LOAN VAJUS

Prisidėjimui prie visuotinos kovos su infliacija, Cuyahoga County Committee kuris dirba U. S. Security Loan pravedime, praneša kad jis pilniausia remia ir užgria United States Treasury Departamento United States Savings Bond programą kurio svarbiausias tikslas yra prisidėti prie infliacijos sulaukymo.

The United States Savings vajuos su infliacija, Cuyahoga County Committee kuris dirba U. S. Security Bonds, tuo pačiu planu kaip pirkdavote karo metais. Jie nėra gėra pelna ir yra taip saugūs kaip patys dolariai.

Geriausias Žurnalas
LIETUVIŲ NAUJIENOS
Paveiksluotas 32-jų puslapių
Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 meta.
Isteigtojas Gegužio 15, 1938.
LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6th Street Philadelphia 6, Pa.

Tarp Nemuno ir Reino

Gyvenimo sukurta apysaka

B. 7. Dirmeikis

II. SUGRĮŽIMO BELAUKIANT

1. Vėl gyvenimas iš pradžios

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

Kaip sutarta, taip ir padaryta: kita rytą jau persikėlėme į "savo butą": turėjome gėrų, šiltą ir šaltą vandenį, vonią, virtuvę ir beveik tris kartus didesnį kambarį, negu viešbutyje. Liko atviras tik vienas klausimas: kur sugriebti 150 markių, kurių truko, kad galėtumėm apmokėti už tą "butą" tris mėnesius iš kalno. Mėginau gauti avansu iš ten, kur dirbau. Bet nepavyko, nors smulkiai išdėčiau visą reikalą. Kreipiausi į vieną kitą pažįstamą, bet beveik visų buvo panašūs turtuoliai... Ir buvau bepradėdęs nusivilti, kad negaliu išpildyti duoto žodžio, jog mokėsiu už tris mėnesius iš kalno. Žinojau, kad kaip visiems artistams, taip ir mano "buto" savininkei artistei Grafenhorst nieko tiek netruksta, kaip pinigų.

Bučiau galėjęs kreiptis ir prašyti paskolos pas buv. ministrą K. Škirpą, su kuriuo, tiesa, buvome labai mažai pažįstami. Manau, kad jis būtų man paskolines. Bet jau iš kitų buvau girdėjęs, kad K. Škirpa nemėgsta tautininkų, nesivaržo juos pakeikti ir vengia turėti ryšių su jais. Tad "garbė" man neleido jo prašyti malonės...

Prisiminiau prezidento Smetonos laišką, gautą dar stovykloje, ir atvirai jam parašiau į Šveicariją apie mano piniginius rūpesčius. Po kelių dienų gavau ponios S. Smetonienės rašytą atviruką, kuriame ji man pranešė, kad Prezidentas man pasiuntė 200 markių. Padėtis buvo išgelbėta. Apsimokėjau už kambarį trims mėnesiams ir su keliadesimtis markių kišenėje pasijutau vėl vertingesniu žmogumi...

Kartu su dviem šimtais markių iš prezidento šeimos gavau baltinių ir drabužių siuntinį: keletą paklodžių, kurias dar ir dabar tebetriname, marškinių, kurių dar nespėjau sunėsioti, gerą žieminių palatą (rodos, pono Valušio) ir šiaip kitokių smulkmenų. Taigi gyvenimas iš pradžios klostėsi gerai: darbą turėjau, butą turėjau, vaką ir žmoną turėjau...

Taip įsikūręs galėjau jau žvalgytis, kas darosi politikoje.

Beje, bučiau pamiršęs pasakyti, kad tarp tų pasisekimų turėjau ir nelaimių... Istorija pasakoja, kad Anglijos karalienė Viktorija ko nesuklopo jos karūnavimo dieną: Canterbury arkivyskupo patepta ir apvainikuota jaunutė devyniolikos metų karalienė, lipdama į jai parengtą sostą, žengė iš karto per du laiptus ir... ko tik nesugriuvo. Mano nelaimė, žinoma, neturi nieko panašaus į tą istorijos pamoką. Ji tik parodo, kad kiekvienas pasisekimas mažina žmogaus budrumą, silpnina jo valią ir naikina tikros patirties supratimą.

Išvalę, išdazę ir sutvarę pasiskolintą vaiko vežimėlį, mes jį saugojome, kaip "akį kaktėje". Atsargiai ir gražiai pakeldavome ir nuleisdavome jį žemyn iš ketvirtos aukšto. Žiūrėjome, kad neužvažiuotume ant akmens, kad nesulytų lietus ir kad liktų švarus ir... gražus. Toks mūsų pasididžiavimo vertas rūpestis tęsėsi apie savaitę. Bet kaip viskas pasaulyje suranda savo galą, taip ir dėmesys vežimėliui pasibaigė tuo, kad nutarėm nebevargti ir kasdien nebekilnoti siaurais ir nepatogiais laiptais į ketvirtą aukštą. Nutarėme jį dienai ir nakčiai palikti viešbučio kieme. Porą dienų net nepagalvojome, kad gali kas blogo atsitikti su tuo vežimėliu. Tik vieną rytą, kai ruošiausi gulti po naktinio darbo, žmona be kvapo atbėgo laiptais ir išsigandysiu veidu pranešė, kad kieme nebėra vežimėlio.

— Pasiutau... — ant greitųjų suradau tik tokių žodžių ir tuoj pat leidausi į kiemą. Vežimėlio tikrai nebebuvo. SOS šauksmais sukėlėme visą viešbutį ir jo kaimynus, išsipasakojome, kada, kur ir kaip jį pastatėme; kaip jis atrodė, iš ko gautas, kaip gautas, kam priklausė ir kam buvo naudojamas...

Vieni mūsų užliarmuoti gyventojai traukė pečius, kiti — abejingai žiūrėjo per langus, dar kiti — davinėjo mums įvairius patarimus... Beveik klupščiomis išvaikščiojau visą mažą kiemą, išžiūrėjau pėdsakus, lyg ieškodamas pamesto brangakmenio: vežimėlio nebebuvo.

Tuo pat nuskubėjau į policiją ir ten pareiškiau, kad "ši naktį man iš kiemo pavogė vaiko vežimėlį". Iš policijos jokios užuojautos nesulaukiau. Pažadėjimas viską padaryti, kad vežimėlis būtų surastas, mane šiek tiek pastiprino, bet policijos valdininko pakartotinas priminimai, kad jau nebe pirmas toks atsitikimas ir kad iki šiol dar nėra pavykę išaiškinti vagies, man nieko gero nežadėjo. Kai vežimėlio savininkui pranešiau, kad mano "nelaimė", ir paklausiau, kiek už ją man dar reikės primokėti, jis numojo ranka ir nuramino mane žodžiais: "Das kostet nichts..."

Kai vežimėlio nebebuvo, tai ir žmona negalėjo ilgai "vaikščioti" su vaiku ir aš negalėjau ramiai pamiegoti. Tai ir buvo mūsų bendroji

nelaimė: žmona mane kaltino, kad tingėjau vežimėlį užnešti, o aš ją kaltinau, kad nepramatė vagystės... Pykome ir barėmės net kelias dienas, kad per neatsargumą praradome tokį brangų daiktą... O vaiko vežimėlis mums buvo taip brangus, kad jei bučiau žinojęs, jog kokiam kieme stovi nesaugomas ir ne labai reikalingas vežimėlis, tai gal bučiau ejęs ir pasiėgęs taip pat, kaip su manuoju buvo pasiėgta. Ir Dievas manęs nebūtų baudęs... Bet bijojau žmonių bausmės...

Ir vėl panelės Yčaitės aukėjo savo jėgas mano žmonai "pagelbėti" prie pasivaikščiojimo su vaiku. O Martynas Yčas, kai atsilankė pas juos papasakojome apie dingusį vežimėlį, išėmė iš kišenės dvi sidabrinės penkmarškes, įdėjo jas į mano mažo vaiko saują ir pasakė: "Še, kad greičiau pradėtum savo kojom vaikščioti".

Prie tų dešimt pridėjome dar 14 ir "blusų turguje" nusipirkome kitą vežimėlį.

2. Ant mažos politikos didžiųjų laiptų

Kaip kavalerijos arklys, išgirdęs karo maršą, nerimsta, taip ir mes nerimome Berlyne, vis geriau suprasdami ir aiškiau matydami, kuo gali pasibaigti "šilti ir draugiški" vokiečių-sovietų santykiai. Bet visi tušiomis kišenėmis, apkrauti visokiais privačiais ir šeimyniškais reikalais, su panikinto pabėgėlio padėtimi ir praradę pasitikėjimą savimi ir kitais, negalėjome užsiminti plačiais sumanymais. Tiesa, vienas kitas Berlyne gyvenančių lietuvių tarpe mėgo burti mus politiniam darbui... Bet, atvirai sakant, nusivylimas buvo toks didelis, kad kiekvienas, nors ir geriausias, sumanymas greitai pavirsdavo abejonėmis.

Belaukiant, kol kas nors rimčiau duos rūmus mūsų politiniams norams, susimetėme į Lietuvių Draugiją, į vieną parapiją ir tuo įvairinome mūsų dienas. Sekmadieniais ir šventadieniais rinkdavomės į Lutgerus bažnyčią, klausydavome simpatingo kun. Ylos pamokslų, meldėmės, kaip kas mokėjome ir galėjome. Musų kolonija nebuvo didelė: apie porą šimtų gyvybių... Bet užteko ir tiek, kad susirinkimuose pasigintume ir pasibartume. Musų draugijai linksmai pirmininkavo R. Skiptis.

Palengva pradėjome jaustis žmonėmis: apsipratome su savo padėtimi, susigyvenome savitarpį, sustiprėjome dvasioje. Nors labai mažai težinojome, kas dedasi pasaulyje, bet nuajimas nuolatos mums skelbė, kad karo pabaiga dar toli ir kad dar turėsime nemažai pergyvenimų.

Iš vokiečių spaudos težinojome tik vieną dalyką: kad viskas einasi gerai vokiečių didžiajam reichui ir kad Anglijai ateina jau baisūs galas. Klausytis užsienių radio buvo griežtai uždrausta net ir iš tikimiaušiams naciams, o mums užsieniečiams tokia prabanga buvo ypatingai pavojinga. Kaip visi vokiečiai, taip ir mes buvome priversti tikėti, kad niekas negali Vokietijos įveikti ir kad šis amžius priklauso vokiečiams. Sekmadieniais prie mūsų bažnyčios durų pasidavdavome įspūdžiams ir žinioms: mes eiliniai žinojome labai nedaug, o mūsų "didieji politikos vyrai" dar vis nebuvo galutinai įsitraukę į organizuotą Lietuvos laisvinimo darbą.

Berlyno lietuviškoj kolonijoj be ministro K. Škirpos turėjome dar keletą asmenų su pagarsėjusiais vardais... buvusių ministrų pirmininkų, ministrų, diplomatų ir aukštų kariškių. Nors visi jautėmės vienodai iškritę iš balno, vienodai nusivylę ir vis vienodai silpnai, vis dėl to dažnai paklausydavome, ką kalba toks Ernestas Galvanas, ką šneka toks plk. Grinius, gen. Musteikis ar Valokaitis... O pats Škirpa laikėsi labai atsargiai, ir mes tik galėjome spėlioti, kad ji kažką ruošia, kažką organizuoja...

(Bus daugiau)

PALUŽĘ UOSIAI NEPRIGYJA

Patrankos kinto ažuolus per pusę, Lietuvos švininis žemėn lijo. Tėvynė žus, jei mes kovoj palūšim, Palūžę uosiai neprigysia.

Vieni suklumpa, kiti žygin kelias, Per veidą kraujas juodas teka. Vaidenas tėviškė ir gimtas kelias, Kur jovaruos paukšteliai šneka.

Vaidenas motina prie kiemo vartų, Vaidenas jaunos, linksmos dienos. Granatos žemę gabalais išvarto, Per kiaurą naktį skamba plienas.

Patrankos kinto ažuolus per pusę, Lietuvos švininis žemėn lijo. Tėvynė žus, jei mes kovoj palūšim, Palūžę uosiai neprigysia.

Balys Gaidžiūnas.



Spalio mėn. 18 d. miręs Lietuvos ministeris Šveicarijai Dr. J. Šaulys, kitų ministrų tarpe. Iš kairės: P. Zadeikis, St. Lozoraitis, pasiuntinys patarėjas St. Bačkis, E. Turauskas, J. Šaulys ir B. K. Balutis. (Nuotr. B. Gaidžiūno)

SVARBUS BALF PAAIŠKINIMAI

Ką tik išleidę pereitą DIRVOS numerį, kur buvo T. Dambausko straipsnis "Reikia daugiau šviesos" gavome BALFo Valdybos ir Imigracijos Komiteto pranešimą, kuriame bent iš dalies jau atsakyta į kai kuriuos keliamus klausimus. Tų atsakymų turinys toks:

Organizacijos pačios tikrina

Valdžia, žinodama, jog pripažintose DP komisijos organizacijos yra pajėgios testuoti savo pažadus, garantijose nurodytų faktų patikrina, o palieka tai atlikti pačioms organizacijoms.

BALFui nusiųstos garantijos gali būti nukreiptos penkiais keliais

Garantijų davėjų pageidavimu, BALFas gautasias garantijas nukreipia:

- 1) tiesiog į DP komisiją Washington (Displaced Persons Commission Washington 25, D.C.),
- 2) į War Relief Services — National Catholic Welfare Conference (NCWC) Resettlement Division, 149 Madison Ave, New York, N.Y. (katalikų organizacija),
- 3) į Church World Service (CWS), 214 East 21st Street, New York 10, N.Y. (protestantų organizacija),
- 4) į International Rescue and Relief Committee (IRRC), 103 Park Ave. Room 507, New York 17, N.Y. (liberalų organizacija),
- 5) į United Service for New Americans, Inc., 15 Park Row, New York 7, N.Y. (žydų organizacija).

Garantuotojai, siūsdami BALFui blankus, malonėkitie būtinai pažymėti, kuriuo keliu pageidaujate toms garantijoms duoti eigą, t.y. per kurią organizaciją norite tremtiniams atsiųsti.

Notarizuoti nereikia tik per katalikų organizaciją, bet reikiama parapijos adreso ir klebono pavardės

BALFas, norėdamas garantijų tekstą pritaikyti visiems atvejams, toliau naudojasi DP komisijos nustatytu blankų tekstu (forma).

Kurie nori, kad BALFas siųstų garantijas tiesiog į DP komisiją Washington, ar Church World Service (protestantų organizacija), ar International Rescue and Relief Committee (liberalų organizacija), ar United Service for New Americans (žydų organizacija) turi užpildyti po šešias (6) kopijas blankų kiekvienai šeimai, įmanant nevedusius vaikus iki 21 metų amžiaus. Atskirų garantijų reikia tiems vaikams, kurie turi 21 metus arba kurie jau yra vedę, nors 21 metų ir neturi. Tų blankų dvi (2) kopijas būtina reikšti notarizuoti.

Norintiems naudotis National Catholic Welfare Conference (NCWC) katalikų organizacijos tarpininkavimu, pakanka užpildyti tik 2 kopijas ir jų notarizuoti nereikia. Šiuo atveju reikia taip pat nurodyti: 1) savo gyvenamosios vietos katalikų parapijos adresą ir 2) klebono pavardę.

Šis paskutinis reikalavimas yra naujiena.

Čia tačiau lieka dar vienas neaiškumas. Ligisoliuose formose, kurias BALFas vartojo, nebuvo reikalaujama konkrečiai nurodyti darbdavio adresą. DP komisijos blankuose, kuriuos dabar, pasirodo, jau ir BALFas pradėjo vartoti, yra numatyta vieta konkrečiam darbdavio pažymėjimui. Kaip žinoma, čia ir yra didžiausias sunkumas. Kas atsitiktų, jei ir dabar buto parupintojas pasitenkinęs, kaip ir pirma, tik

darbo tipo nurodymu, nepažymėdamas darbdavio vardo ir adreso?

Ligisoliuose garantijos geros

BALFas rašo: Ligi šiol visi užpildyti garantijų blankai yra geri ir jų keisti nei papildyti nereikia.

BALFas apsiima sekti bylą eigą

Toliau rašo:

Kurie jau esate betarpiškai pasiuntę garantijas DP komisijai Washington ar kitoms čia išvardintoms organizacijoms, malonėkite apie tai pranešti BALFo centrui (United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.), kad mes ir mūsų atstovai Europoje galėtumėte sekti tų bylą eigą ir, reikalingu atveju, padėti.

Ką daryti su dublikatais?

BALFas griežtai nurodo: Garantiją galima siųsti tik vienai šalpos organizacijai arba DP komisijai.

Bet daugeliu atvejų tai yra jau įvykę. Prasidėjus neaiškumams, dėl BALFui išsiųstų garantijų, daugelis jau išsiuntę garantijas ir į Washingtoną, žinoma, neatšaukdami BALFui pasiųstųjų. Kas manoma tais atvejais daryti?

Numato, kad gali ir atsakyti

BALFas dar pastebi: Jeigu viena ar kita pagalbinė organizacija atsisakys padėti tremtiniui atvykti dėl kokių nors priežasčių, tai tik tokiu atveju galima kreiptis į kitą organizaciją, prašant užvesti bylą paimiti iš vienos ir perduoti kitai organizacijai.

Butų svarbu išaiškinti, kiek laiko trunka, iki organizacija nutaria atsakyti. Ligi šiol tokių pranešimų, kad kuri organizacija atsisakė padėti, beprotis, negirdėti. Ar tai reikiška, kad niekam neatsisakė, ar tai (Nukelta į 6-tą puslapį)

Kalėdų rytas

Stasys Santvaras

Ne rudenio audra palaužė girios medį,
Ir verkiantį žilvytį apšarmojo — ne šarma....
Tai sviedinio skeveldra parbloškė vienturtį sunų —
Tai motina pražilo mylimo vaikelio verkdamas....

Plačiom erdvėm, per baltą sniego drobę —
Nusitiesė krauju ir ašarom paženklinai takai....
Kranksėdami ir rėkdamai varnai lakioja,
Dantis kalendami, atbėga peralkę vilkai....

Tamsiajam pagiry ir vėl griausmai sudunda,
Ir vėl žvaigždės aptaško kruviną ugnį....
Ir, rodos, ant asilėlio neštu savo laimę
Pavargus motinos širdis....

O, vade, tu sakei, kad einame tėvynės ginti, —
Dabar liepi mum griaut kitų žmonių namus....
Prisiekiame tau aukoti širdį ir jaunatvę,
Tik grobti ir naikinti nemokyk mus....

Pro kalno kauburį vargų giesmė atskrido —
Ramybė ir taika šiandieną, broliai! —
Ak, kalviui leiskį gryžti kalvėn, o piemeniui stonelėn —
Kalėdų rytas jau, Kalėdų rytas, generole....

SOVIETAJ UŽDRAUDĖ GIEDOTI

'SILENT NIGHT'

Siomis dienomis visi Berlyno nebolševikiniai laikraščiai paskelbė, kad sovietai uždraudė giedoti bažnyčiose ir viešose vietose garsiąją Kalėdų giesmę, "Stille Nacht" (angliškai "Silent Night"). Ne tik pas vokiečius, bet ir visame krikščioniškame pasaulyje ši giesmė yra tapusi viena mėgiamiausių kalėdinių giesmių. Tad reikia suprasti, kokių pasipiktinimų vokiečiai sutiko šitą brutalų sovietų žygį.

Ta pačia proga keleta žodžių apie žymiąją giesmę. Maždaug prieš 130 metų Alpių kalnuose, netoli Salzburgo mažame kaimelyje Oberndorf gyveno kuklus klebono pagalbininkas, musiešiai tariant vikaras, Josef Franz Mohr. Vieną Kalėdų naktį jam teko leisti į kalnų bažnytelę atlaikyti Pirmenėlių Mišių. Bet nuykęs patyrė, kad neveikia vargonai. Ką daryti? Kunigas buvo taip pat šio kaimelio poetas. Jis mėgdavo taip pat ir dainuoti. Kaip tyčia jis prisiminė, kad neseniai buvo sukūręs eilėraštį apie Kalėdų naktį, kurį mėgdavo niuniuoti. Jis nuskubėjo pas kaimelio vargonininką Franz Gruber, kuris kaip paprastai Alpių kalnų kaimeliuose yra ir mokytojas, ir patarėjas ir visokios kitokios iš-

minties versmė. Tuoju abu sėdasi tartis, bet nieko geresnio neišgalvojo, kaip panaudoti giesmės vietoje eilėraščių ir melodijų. Nutarta — padaryta. Greit susirado pora merginų ir vaikų, kurie paskubomis šoko mokyti naujos giesmės. Ir taip už poros dešimtų minučių kuklioje kalnų bažnytelėje pirmą kartą pasigirdo nuostabios giesmės melodija. Kunigas giedojo "tenoru" ir taip sakant "vežė visą chorą". Vietoje vargonų buvo panaudota gitara. Mokytojas ir vargoninkas bosu traukė, kelių žmonių choras pritarė. Greitai giesmės pagavo visa bažnyčia — žmonės pasakoja — niekada taip gražiu toje kuklioje kalnų bažnytelėje nebuvo, kaip tą Kūčių vakarą.

Netrukus tą giesmę pradėjo giedoti visame Tirolyje, iš kur giesmė pasklido po Vokietiją, o paskui ir po visą pasaulį. Kuklų ir paprastų giesmės žodžiai patraukė ir tebetraukia visą krikščionišką pasaulį, lygiai kaip paprastą, bet nuostabią giesmės melodiją. O šiandien dvidešimčiai milijonų vokiečių ta giesmė uždrausta giedoti, nes ji negarbina brutalaus bolševizmo.

Z. U.

Tremtinių gyvenimas

REGISTRUOJASI Į AUSTRALIJĄ

Iš Australijos papildomai pasiekia tremtinius geros žinios apie ten esančius labai geras gyvenimo, darbo ir įsikurimo sąlygas. Nenuostabu tad, kad vis didesnis tremtinių skaičius domisi šiuo kraštu, ypač po to, kai dėl žydų akcijos praktiškai įjaviavimas į J.A.V. ir turintiems gerus dokumentus pasiūlymas sunkiai įmanomas. Ypač masiniai registruojasi prancūzų zonoje. Jau tik viename Reutlingene pareiškė norą vykti apie šimtą lietuvių. Panašus susidomėjimas yra ir kitose stovyklose amerikiečių ir britų zonoje. Jeigu Australijos komisijos nestatys ypatingų reikalavimų, lietuvių emigracija gali plačiu mastu nukrypti į šį kontinentą.

IRO REMIA VOKIEČIUS, SKIRIAUDŽIA TREMTINIUS

Šiuo metu IRO tarnautojų skaičiuje dar yra 3,500 vokiečių tautybės asmenų. Dauguma jų užima aukštas vietas ir gauda gerus atlyginimus. Tuo tarpu patys tremtiniai dažnai atleidžiami iš tarnybų dėl etatų mažinimo. Taip neseniai Miuncheno Funk kareivinėse at-

leisti iš darbo 7 DP, tuo tarpu ten ir dabar dirba 12 vokiečių.

PRIPAŽISTA - TAUTINIUS KOMITETUS

Pagaliau tik šių metų pabaigoje išsikovoja tai, ko buvo siekiama jau nuo 1945 metų, kada pradėjo Vokietijoje veikti UNRRA. Tada jau buvo dedamos visos pastangos, kad būtų pripažinti tautiniai komitetai. Bet vis buvo atsimušama, kaip į sieną. Buvo laikai, kad tautiniai komitetai buvo net draudžiami, o jų antspaudai tiesiog policinėmis priemonėmis surenkami. Bet tremtiniai ne-

klausė tokių patvarkymų ir organizavosi, slapta dirbo saugodami tautinius ir žmogiskuos principus. Pagaliau buvo visų įsitikinta, kad kovoti ar nekovoti, o tremtiniai daro savo. Nieko kito, matyt, tiems labdarininkams ponams neliko, kaip šių metų gruodžio mėn. 7 d. išleisti aplinkraštį Nr. 119, kuriuo tautiniai komitetai pripažįstami ir nuo šio laiko kiekviena tautybė turės savo atstovą prie amerikiečių zonos centrinės IRO vadovybės.

Ši žinia visus tremtinius pasiekė, kaip laimėjimas už patį žiaurų ir siaurą tremtinių tautos, Tremtinių Bendruomenės centro komitetas tokį atstovą prie IRO centro paskirs jau šiomis dienomis.



Šiais metais Lietuvos skautai švenčia 30 metų savo veiklos sukaktį. Lietuvoje skautai negali veikti, bet tremtyje visur skautai gražiai susiorganizavę. Vien Vokietijoje yra 5000 skautų. Čia mafome skautus susirinkusius į Mitenvaldo stovyklą paminėti sukaktį. (Nuotr. B. Gaidžiūno.)

LINKSMŲ KALEDINIŲ ŠVENČIŲ

JACK GANSON

Lietuvis Imtynių Promoteris

Central Armory

Cleveland

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

ir linkėjimai
musų nariams ir svečiams

KAUNAS CLUB

Su Geriausiais Linkėjimais Jums

Linksmų Šventų Kalėdų

A. S. BORT, Fotografas

*East Seventy-Ninth Studios*1197 EAST 79TH STREET
CLEVELAND, OHIO

Geriausie Linkėjimai Lietuviams mūsų Prieteliams

Linksmų Šventų Kalėdų

DR. JOHN J. KAMESIS

14026 ST. CLAIR AVENUE

Sveikiname Visus Musų Prietelius ir Linkime

Linksmų Šventų Kalėdų

DR. A. J. KAZLAUCKAS

6902 Superior Avenue

Sveikiname visus mūsų draugus ir linkime

Linksmų Šventų Kalėdų

DR. S. T. THOMAS-TAMOŠAITIS

DENTISTAS

6902 Superior Avenue

Geriausie Linkėjimai Lietuviams mūsų Prieteliams

Linksmų Šventų Kalėdų

DR. J. T. VITKUS

Sveikiname Visus Musų Prietelius ir Linkime

Linksmų Šventų Kalėdų

PAT'S TAVERN

Petronėlė Jonilienė, Savininkė

1385 EAST 65th STREET

Su Geriausiais Linkėjimais Jums

Linksmų Šventų Kalėdų

DUGAN'S MARKET

16135 ST. CLAIR AVENUE GL. 2188
Mr. & Mrs. Joseph Dugan, Savininkai
19550 So. Lake Shore Blvd. Cleveland

Nusižudė Laurence Duggan, kaltinamas šnipinėjimu

Buvęs State Departmento valdininkas, ilgą laiką buvęs artimas Valstybės Sekretoriaus Cordell Hull bendradarbis, kaltinamas dalyvavęs komunistų šnipinėjimo grandinėje.

Dabar jis New Yorke iššoko iš 16-to aukšto ir užsimušė. Dagumas spėja, kad jis nusižudė dėl iškilusio kaltinimo, nors jo tėvas tvirtina, kad čia greičiausia buvo tik nelaimin-

gas atsitikimas. Bet Alger Hiss sako, kad Duggan buvo "persekiojimo auka".

Duggan yra trečias iš tokių kaltinamųjų, miręs šį rudenį. Pirmasis staiga mirė, sako

širdies liga, Harry Dexter White. Antras irgi netikėtai mūrė — dėl neišaiškinamų priežasčių — Smith. Dabar šis trečias...

ŠEŠIOS DIENOS

pasaulio politikoje

GRUODŽIO 17

Prancūzijos parlamentas, nežiurint komunistų pasipriešinimo, priėmė karinio persitvarkymo įstatymą, kuriuo Prancūzija atsisako nuo dalies suvereninių teisų tarptautinio susitvarkymo naudai.

Prancūzai rengiasi siųsti į Ameriką parlamento pirmininką Eduardą Herriot, kaip ypatingą pasiuntinį, tartis dėl ekonominės paramos.

Rusai dar kartą pareiškė savo veto prieš priėmimą Ceylono UN.

Vengrijos valdžia atmetė US protestą dėl konfiskavimo aliejaus šaltinių, kurie buvo Amerikos bendrovių nuosavybė. State Departmentui pasakė "žiūrėkit savo reikalą"...

Einas valstybės sekretoriaus pareigas Lovett ir dėl Kinijos sako: "Musų politika nepasikeitė"...

Speciali komisija išvyko į Costa Rica, Centralinėje Amerikoje, tyrinėti padėties dėl kilusio karo tarp Costa Rica ir Nicaragū.

San Salvadore, Centralinėje Amerikoje, įvyko perversmas. Prašalintas prezidentas Castenada.

GRUODŽIO 18

Žydų valstybė liko dar nepriimta į UN, nes nesurinko septynių balsų Saugumo Taryboje. Už priėmimą balsavo USA, Sovietai, Ukraina, Argentina ir Kolumbija. Prieš — Syrija. Susilaikė nuo balsavimo Anglija, Kinija, Prancūzija, Belgija ir Kanada.

Peru respublika atšaukė savo atstovą iš Costa Rica-Nicaragū karo tyrinėjimo komisijos, paaiškindama, kad ji nėra pripažinti Costa Ricos prieš kelias savaites generolo Manuel Ordea sudarytos valdžios.

Ciang Kai-Sekas sakosi esąs nusistatęs kovoti ir toliau, nežiurint, kad net dešiniojo sparno vadai yra linkę siųsti taikos derybas su komunistais.

GRUODŽIO 19

Pietų Korėjos užsienio reikalų ministeris Ciang pareiškė, kad šiaurinė Korėja yra prasta provincija, kurią reikia atkovoti. Pabrėžė, kad nesirengia jokioms deryboms su šiaurinės Korėjos komunistine valdžia.

Sovietų atstovai Vienoje pareiškė, kad Maskva nebus priešinga atnaujinimui taikos derybų ir Austrija.

Rytų Europos kraštuose prasidėjo didelis komunistų partijų valymas. Matomai, nori apsaugoti nuo bet kokių palankimų pasekti Tito pėdomis ir šiaurės prieš rusų viešpatavimą.

Trie didieji šaurės Kinijos miestai — Peiping, Kalgan ir

Tientsin, kurie dar yra Ciang Kai-Seko kariuomenės rankose, visi yra komunistų apgulti. Manoma, kad neilgai laikysis.

GRUODŽIO 20

Olandų kariuomenė užėmė Indonezijos sostinę ir suėmė ir kalėjimą respublikos vadus. Vietinių pasipriešinimas buvo menkas.

Dėl to įvykio šaukiamas ypatingas Saugumo Tarybos posėdis.

Italijoje komunistų vadovaujama Darbo Unijų Federacija paskelbė vienos dienos streiką 1,100,000 valstybės darbininkų.

Italija ir Prancūzija planuoja įjungti į apsigynimo planą ir šiaurinės Afrikos kraštus. Tuos planus kelia ir remia ir de Gaulle.

GRUODŽIO 21

USA teismas atsisakė persvarstyti japonų karo nusikaltėlių bylas, nurodymas, kad karinio teismo, kuris juos teisė, sprendimą peržiūrėti jam nepriklauso.

Gen. MacArthur taip pat nesutiko dovanoti jiems mirties bausmės. Taigi septyni žymūs japonų generolai, nuteisti mirti už žiaurumus karo metu, bus pakarti.

Kinijoje sudaryta nauja vyriausybė, kurios pirmininkas Sun Fo paskelbė, kad jis sieks taikos, bet "garbingos taikos". Kalbama ir apie komunistų įtraukimą į vyriausybę. Kadangi Ciang Kai-Sekas yra pasisakęs už kovą be nusileidimų, tai abejojama, kad jis pasiliks Kinijos prezidentu.

GRUODŽIO 22

Italų komunistų paskelbtas valstybės tarnautojų streikas visai nepasisekė, nes tik labai maža dalis paklausė komunistų įsakymo.

Palestinoje susidarė nauja painiava, kada Transjordanijos karalius Abdullah paskyrė naują mufti — vyriausį dvasininką, vietoje pagarsėjusio Haj Amid el-Husseini, kuris kadaise bendradarbiavo su Hitleriu.

Olandija kaltinama, kad nusižengė esantiems susitarimams, pradėdama karinius veiksmus Indonezijoje be jokio įspėjimo. USA ir Australijos reikalavimu suauktas Saugumo Tarybos posėdis atidėtas vienai dienai, kad suspėtų atvykti į Paryžių Sovietų atstovas.

STALINAS ARČIAU PRIE MIRTIES

Sovietų diktatorius Stalinas gruodžio 21 d. sugyveno 69 metus amžiaus.

Kaip paprastai visokiais atvejais, ir jo gimtadienio proga Stalinas gavo daugybės laišku iš ukinkų, darbininkų, dirbtuvių vedėjų ir komisarių iš visų Rusijos dalių, su pasidėjimais dėti daugiau pastangų produkcijos padidinimui.

Tie laišukai yra komisarių prievarta palaikomas paprotis.

Laisvoji valanda

Nurašyti į nustolius

Pulgis Andriusis.

BŪVĖS Kauno miesto savivaldybės pamestų daiktų skyriaus sekretorius Inkštirius, sėdėdamas ant narų po sriubos pietų rimtai susimąstė. Apčiupinėjęs iš visų pusių savo kūną ir jo apylinkes, apžiūrėjęs kaurą balfinį švarkuką, išvertęs kišenę pamušalą, pažaidęs atkosius batų padu lyg vaikas gumeliasitika, buvęs ponas sekretorius tarė sau vienas:

— Nieko, visiškai nieko mainomo nei parduodamo jau nebeturiu!

Ir tikrai. Inkštirius per ketveris tremties metus išsimainė, išsipardavė iki paskutinės kalioniko galvutės, žinoma, visų bendram tikslui, kad grįžus tėvynėn, galėtų save atiduoti nepalietę ir pacukų neapgraužtą nepriklausomos Lietuvos valdžios nuožuriai.

— Tegu tik atgauna laisvę Lietuva, o jau jina! pati žinos, kur aš busiu labiau reikalingas, ar pamestų ar rastų daiktų skyriui! — sakydavo Inkštirius, sekmingai išmainęs arba pardavęs tuziną skardinių guzikų iš senai suplyšusių, dar Lietuvoje siūtų kelnų.

Ir štai šita minėtą dieną Inkštirius, apčiupinėjęs, daugiau nieko neberado, išskyrus savo nuoga kūną, suvyniotą į Balfo dovanas, kurių šilumai buvo bebaigia išsileisti pukais, šerpetomis bei garunkščiais, — jeigu ne gėda apie tai viešai kalbėti.

— Kažin, ar dar negalima būtų išsikeisti ir savo sąžinę, juk ji pas mane dar visiškai gryna ir neužstatyta! — pagalvojo buvęs ponas sekretorius.

Tuo metu stovykloje, dalinant sausą davinį, pasklido gandas, kad Amerikoje, labai pasiturinti NCWC organizacija dalina geltonus lapukus, kurie atidaro duris į emigraciją, tiksliai reikiama, kad klebonas ant to lapuko padėtų savo parą ir primuštų antspaudą su trumpa pastaba, jog toks ir toks tautietis nėra kenksmingas bažnyčiai ir, pakisęs vieną petį, nesirengia griauti josios pamatų. Ir, pildamas į popieriaus tutele makaronus, stovyklos maisto dalintojas dar pridėjo, kad, girdi, be tokio paršo net ir pats prezidentas Trumanas negalėtų patekti į Ameriką.

Inkštirius, jaunystėje ir net jau tarnaudamas Kauno savivaldybės pamestų daiktų skyriuje su pasismaginimu skaitydavo Jono Šliupo knygas ir bedievių popiežiaus buhalterio Ilgūno raštus, vadinas, buvo visiškai atšalęs bažnyčiai, kuri, taip sakant, nereikalingai išpylė riešukuos švesto vandens ant jo galvos krikšto metu.

Ir, buvęs ponas sekretorius ant rytojaus pro tamą jau gulėjo kryžiumi išsiplėtojęs stovyklos koplyčioje, mušdamasis su kumščia į Balfo dovanas, šaukdamasis į dangų, kad jo nuodėmės iš viso gyvenimo sumuštų skaitliukais ant vieno didelio lapo ir paskui kryžmai perbrauktų raudonu rašalu su rezoliucija: Nurašyti į nustolius.

Taip trunkydamasis kumščiu krutinėn, gulėdamas kniubščias ant cementinių koplyčios grindų, Inkštirius viena akimi žvalgėsi į šalį, ar jau nebus jo pastebėjęs kas nors iš reikalingų sluoksnių: klebonas, zakristijonas ar bent — iš bėdos — klapčiukas.

Tačiau, matydamas, kad jo kryžminis gulėjimas daug nepadeda, jisai pasisiulė mišioms tarnauti, o esant tai vietai užimtai, šlavė bažnyčią, painiojosi po kojom parapiinio komiteto nariams, barškino su škarbone per pamaldas, davinėjo patarimus, kaip apdėti dirbančiuosius mokesčiais bažnyčios pamatų sutvirtinimui, keikė pilna burna stovyklos susimetėlius, trumpai sakant, nėrėsi iš kailio, kad parodytų, jog per krikštą kunigas ne dykai jam ant skysto viršugalvio išpylė švestą vandenį ir išbarstė druską.

Ilgainiui jo tikybinė veikla taip išsiplėtė, kad po vieno pamaldų, atsargiai paėmė stovyklos kleboną už rankovės, ir ėmė jam priekaištauti, kad per pamokslus jisai esąs per daug švelnus bedieviam, kuriuos visus reikėtų perduoti lagerio policijos vadui, kad juos aliai viena sukištų į dabolę ir ten jiems truputį patam-pytų už gyslų arba su degtuku pasirausinėtų pagnagiuose.

Klebonas tik šyptelėjo, o, atsitolindamas stovyklos kiemu, baksterėjo su pirštu sau į smilkinį: girdi, visai patikėčiau mačiau, bet šitokio kataliko neteko matyti, nors ir greit jau švesių savo deimantinį kunigavimo jubiliejų.

Tačiau, gulint ant drėgnų akmenų ir jau sugyvenus gana aštrios formos reumatą ir pakenčiamai progresyvią išiją, Inkštirius niekas neatnešė nei geltono nei mėlyno lapuko ir, jo paklojęs ant stalo, nepasakė: Ponas pamestų daiktų skyriaus sekretoriau, štai imk ir sėskis į laivą, tik, žiūrėk, nesusiarki juros liga ir neprižak man Atlanto!

Ir dar tuo metu lyg tyčia tremtinių spauda prapliupo rašyti, kad ne tik NCWC veža į Ameriką, girdi, veža, ir net geriau veža, protestantų misija, nes Amerikoje 90% gyventojų yra bambizai, ir tai patys turtingiausi žmonės, net ir

levutės Paulekiutės vyras yra protestantas, o ne katalikas. Užteks jiems tik pamoti ranka ir visi Amerikos laivai pradės gabenti tremtinius be jokių pereinamųjų lagerių, taip sakant, tiesiog priplaukdami prie gyvenamos stovyklos vartų.

Tą dieną Inkštirius nebenuėjo koplyčion atgulti paskirto laiko ant cemento, bet per patikimus žmones rinko žinias apie protestantų misijos vadą, kuris kaip tik įsikūrė savo vyriausią būstinę toj pačioj stovykloj ir pradėjo skryniungus. Inkštirius mąstė vienas sau: juk jis kilęs nuo Biržų krašto, kur bambizų — štiš! ką aš čia kalbu; — kur gerbiama reformata yra kas kelintas lietuvis. Ir tai yra žmonės pavyzdingi, gerai susitvarkę ukius, neblurbia taip šamarlako, kaip tamsuliai katalikai. O, be to, jisai studijuodamas bedievių popiežiaus knygas, beveik atmintinai išmoko bibliją ir net knarkdamas per miegus gali pasakyti, kur kas apie ką parašyta. Be to, protestantų bažnyčiose nereikia gulėti kryžium ant akmenų ir jisai turėtų progos greitai išsigydyti savo išiją. Ir dar kas geriausia. Inkštirius sužinojo, kad protestantų misijos vadas yra jam gerai pažįstamas biržėnas, su kuriuo buvo baigęs pradžios mokyklą.

Buvęs ponas sekretorius protestantų misijoje pradegė pirmajame puslaikyje, nes pradėdant kalbą ir giriant jį tikėjimą, vėlinas pakiso uodegą ir Inkštirius, užuot pasakęs "garbingos protestantų misijos vade", ištarrė: "Bambizų misijos vade" ir tuo reikala galutinai sugadino.

Grįžti atgal į NCWC tiltai buvo sudėginti, nes per paskutinį bažnyčios posėdį, Inkštirius, dėl drąsos numušęs buteliukui gurglį, katalikus išvadino popiežberniais, o Rymo apeigas — Pupų Dėdes pastogę. Komitetininkai už tai jį išmetė už pakarpas iš posėdžio. Jis to tik ir norėjo, nes šis skandalas juk turės pasekti ir protestantų misijos ausis.

Atsidurus Inkštirius ant bankroto kranto ir jau galvojant užsirašyti į Venezuelą, iš bendro katilo bepildamas kava maistininkas jam pranešė, kad netrukus čia įsikurs liberalų misija.

— O kas tie liberalai? — dėl visko pasiteiravo Inkštirius. — Ar tai vėl koks tikėjimas? — Ne, tai yra kažkas tarp valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų, — atsakė maistininkas.

— Va, va, man šitokių tik ir reikėjo! — mąstė Inkštirius, bėgdamas stačiai per pamidorus ir savo kambarį apsvaistytį naujos padėties. Vadinas, mąstė jis, nukorės kojas nuo lovos krašto, aš gi visą gyvenimą kabailiauvau tarp liaudininkų ir socialdemokratų, dėl to ir nei prie vienos tos partijos nebuvau prisirašęs. Atrodo, ta misija specialiai ir buvo ne kam kitam, bet tik man, Inkštirius, įsteigta.

Inkštirius, kupinam geriausiu vilčių, nuvykus į tą misiją, vadas atvirai pareiškė, kad visiems tautiečiams, kurie kryžium guli bažnyčioje, tiesiausias kelias patekti į Ameriką eina per NCWC, o liberalai turi pakankamai savų kandidatų.

— Bet aš gi, kaip girdėjot, išvadinau bažnytinį komitetą Pupų Dėdes pastogę! — pastebėjo Inkštirius. — Ką, ar to neįskaitysit man į pajamų knygą?

— Ne, neįskaitysim, nes mes — nereliginė organizacija, kreipkis tamsta pas protestantus, — sausiai atkrito misijos vadas.

— Kreipiausi, bet pradegiau! — atsakė Inkštirius.

— Tuomet pabandyk Tamsta sueti su žydų misija! — patarė vadas, lydėdamas jį į duris ir pamodamas sekančiam interesantui.

Buvęs ponas pamestų daiktų skyriaus sekretorius dvi savaites prasadėjo it stabo ištiktas, mąstydamas, ar važiuoti ar nevažiuoti į žydų misiją. Rabinas, tiesa, gal už gerą pinigą ir apkrikštytų jį, bet jeigu po to vėl nepasirašys lapuko, — kaip tuomet, po tokios skaudžios operacijos, vėl atgausi neįžydo statusą, a?

Taip Inkštirius ir iki šiai dienai mąsto, nebeturėdamas nieko daugiau iškeisti nei parduoti, nes po to, kai jis iškeitė savo sąžinę, pasilikio tik tai jo nuogas kūnas, suvyniotas į Balfo dovanas; kūnas, kuris nebetiks net Venecuelos mokitams, o laisvojo Kauno miesto savivaldybės pamestų daiktų skyrius įtrauks į savo didžiąją knygą: Nurašyti į nustolius!

Dirvoje gaunamos

KNYGOS

PAKELIUI Į MIRTĮ

B. Gaidžiūno asmeniškų pergyvenimų aprašymas vokiečių kalėjimuose, kur jis buvo ilgą laiką suimtas už veikimą prieš vokiškus okupantus. Autorius yra Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto narys ir Lietuvos Tautinio Sąjūdžio pirmininkas.

Knyga 231 pusl. Kaina\$1.00

SVAJONĖS APIE ŽEMĘ IR DANGŲ

Idomus pasiskaitymai apie žemę, mėnulį, saulę, žvaigždes, planetas, kometas ir tt. Ir moksliska, ir lengvai suprantama, ir daug įdomybių. Redaguota B. Keturausko.

76 pusl. Kaina 50c

DIRVA

6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

Nuomonės

Idomus klausimas

Viename tremtinių laikraštyje skaičiau, kad amatininkai Lietuvoje negalėjo savo vaikų į mokslus leisti, nes mokslas buvęs tik turtingiesiems prienamas.

Bet kai numiršta ar kokį jubiliejų švenčia mokyta lietuviai, tai jo gyvenimo aprašyme vis randu, kad jis buvo neturtingų tėvų vaikas...

Ir tarp atvažiuosiu mokytiesnių lietuvių, arba tarp tų, su kuriais susirašinėju Vokietijoje, dar neužtikau nei vieno, kuris būtų pasisakęs esąs turtingų tėvų sunus ar dukterė, nors mokslo daugumas nemažai...

Tai kas gi čia meluoja — ar visi mokytieji, ar tas laikraštis?

M. D., So. Boston, Mass.

Aggina DG posto garbę

Chicagoje gyvenanti ypata, kuri klausia, ar Dariaus-Girėno postas remia lietuvišką spaudą, gali būti tik neseniai atvykęs ir Chicagoje lietuvių gyvenimą nepažįstą asmuo.

Mažo supratimo žmogeli, pasikavojęs už dviejų raidžių M. D., aš tau noriu pranešti, kad postas prenumeruoja visus lietuviškus laikraščius Chicagoje, išskyrus komunistų, ir DIRVĄ Clevelande.

Paskutiniame susirinkime Dariaus-Girėno postas paskyrė labdariniams reikalams virš \$1.600. Dalį tų pinigų gavo sveikinimams lietuvių radijo valandos (\$150), lietuviški laikraščiai gavo už sveikinimus \$60 ir už vajuos garsinimus \$40.

J. J., Chicago, Ill.

Goebbelsio šešėlis

"Viena tauta, viena valstybė, vienas vadas!" — prieš keletą metų skelbė Goebbelsas, Hitlerio propagandos ministeris.

"Viena darbininkų klasė — viena politinė partija. Kitaip negali būti" — dar ir dabar rašo Mizara taip vadinamoje "Laisvėje".

Gražu, ar ne?

J. G., Brooklyn, N. Y.

Net iš Paryžiaus

pritaria Ginkui

Su dideliu džiaugsmu ir pasigerėjimu perskaičiau DIRVJE J. P. Ginkaus straipsnį "Nesukubinkim susipykti". Tai mūsų daugelio tukstančių mintys. Bravo!

Z. U., Paryžius.

Juodos dienos pranašams

Taigi, matot, ir J. Tysliava turi eiti į "tą pačią peklą", kaip ir dr. Gallup ar kiti pranašai, kurie "nudegė" su prezidento rinkimais.

J. Tysliava be jokių abejojimų pranašavo, kad busimas Anglijos sosto įpėdinis bus pakrikštytas Jurgiu.

O emė ir pakrikštijo... Charles! Na, bet čia siurprizas ne vien J. Tysliavai: visi angilai nustebo. Taip, kaip ir dėl Amerikos prezidento rinkimų...

J. P., Londonas.

Kulakas...

Kas sakė, kad sovietai išnaikino visus "kulakus" (arba "buožes").

Žiūrėkit, net kunigas "Kulakas" atsirado ir giria bolševikus! Aiškiai iš NKVD seminarjos...

K. S., Cleveland, O.

EILĖS IŠ 'ANAPUS'

Mums atsiuntė eiles, parašytas nepaprastose aplinkybėse: Tai yra eilės ne tik iš anapus "geležinės uždangos", bet ir, galima sakyti, iš anapus grabo...

Jos yra rašytos 1944 metais vieno jauno Lietuvio, kuris buvo paimtas per prievartą į bol-

SIS YRA REIKŠMINGAS KALĖDŲ ŠVENČIŲ LAIKAS. Aš jaučiuosi nuoširdžiai dėkingas. 1948 metai atnešė man daug, ir labai daug naujų susidragavimų. Tai buvo didelių avantiūrų metai. Pradėjau juos su trimis kurortais, baigiau su PEN-KIAIS... prie turimųjų, kovo mėnesio pradžioje pridėjau Norris Park, Tennessee kalnuose, ir gegužės mėnesį perėjau Blaney Park, Michigano viršutiniame pusiasalyje.

Keliavau ir buvau kiekviename savo kurorte... visur sutikau su svečiais, kurie, savo laiku, buvo viešėję ar tai Tabor Farm... ar Prospect Point... ar Hotel Macatawa. Sutėjimas su senaisiais draugais... turėjimas jų pasitikėjimo, leidžia man jaustis turtingu... ir tuo pačiu kartu būti nuolankiai dėkingu.

Reikšmingų Kalėdų švenčių proga, norėčiau su Jumis pasidalinti džiaugsmu, kurį jaučiu savo širdyje, ir leisti Jums patirti kaip labai aš įvertinu galimybę palinkėti JUMS "Linksmų Kalėdų".

Aš žinau, kad mano "generolas" (ponia Bachunas)... ir visi mano sandarbininkai kiekviename mano kurortų jungiasi su manim geriausiuose Jums linkėjimuose... tikėdamiesi, kad kada nors 1949 metais galėsime asmeniškai Jums suteikti bent truputį džiaugsmo...

JUOZAS BACHUNAS

Sodus, Michigan.



Draugus ir Pažįstamus
sveikiname Kalėdų šventėmis ir linkime
laimingų Naujų Metų

PRANĖ ir ANDRIUS LAPĖS

STONY BROOK, LONG ISLAND, N. Y.



Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
Draugams ir Svečiams linki

**Ona, Juozas ir Juozukas
GINKAI**

BROOKLYN, N. Y.

MOČIUTEI

Nelindėk, mamytė, kad prie Kūčių stalo
šimet viena vieta pasiliks tuščia,
Ir netau iš rankų tau baltos plotkelės
Tas, kur pernai lauzė ir dar buvo čia.

Aš žinau, tu klausai poterių kalbėti
Prie užiesto stalo su visa šeima,
Mane prisiminus, ir tyliai liudėsi,
Per raukšlėtą veidą liesis ašara.

Šimet mano vietoj dėk eglės šaką,
Iš to pat eglyno, kur mažas žaidžia,
Ir uždek mažytę Kūčių stalo žvakę:
Tu tai padarysi, aš tikrai žinau.

Tad neverk, mamytė, juk gi aš ne vienas
Palikau tėvynę ir gimtus namus...
O, kaip daug nevalgys šiosios vakarienės,
Ne tikiai tėvynėj, bet ir čia, pas mus...

NAUJAKURIAI

Apie atskiras organizacijas

KELEIVYJE pereitą savaitę vel pasirodė pamokslas naujiems ateiviams už atskirų organizacijų kurimą ir kitokias nuodėmes...

Ištikrųjų, ką daryti?

Kai naujai atvykę įstoja tai į vieną, tai į kitą esamą organizaciją, kurių yra tokia daugybė, kad net patys veikėjai kitą kartą savo tarpe nenusi-vaiko, tai tada visi klausia — kur tie naujai atvykusieji dingę?

Aišku, atvykusiujų yra tik keli lašai palyginus su nuo seniau čia gyvenančiais lietuviais. Kai tie keli lašai dar išsišlaksto ne tik po įvairias kolonijas, bet ir išsiskirsto į daugybę įvairių organizacijų, — tikrai visai nežymu, kad jų čia bent kiek yra.

Todėl ne kartą senesnieji veikėjai mums sako:

— Sudarykite savo kokį nors centrą, nors šiame mieste gyvenantieji, kad mes jus galėtume surasti, kad galėtume pasikviesti... Padarykit patys kokį parengimą, kad mes jus visus, be jokių partijų skirtumų galėtume pamatyti, susipažinti...

Gera! Mes patys matom, kad čia ko nors panašaus reikia. Vienaip ar kitaip susijungiam į kokį būrelį, kur nors pasirodom...

Tada mums drožia pamokslas, kad mes "atsiskiriam", kad mes senas organizacijas "niekinam", jas beveik griaujam... Va dabar KELEIVYJE E. L.

PROTINGI ŽODŽIAI

DRAUGO juokdarys Tadaušas Dūdėlė vieną kartą paliko šalį visokių juokus ir visai rimtai prabilo apie priekaištus naujai atvykusiems lietuviams. Štai kaip jis kalba:

Kokios didžiausios tremtinių nuodėmės? Štai jos: tremtiniai mėgsta paimti "šatą" ar išgeriti alaus stiklą; tremtiniai nenori dirbti "stok jarduose", bet ieško geresnių darbų; tremtiniai nedalyvauja mūsų visuomeninėje veikloje; tremtiniai mėgsta peikti Ameriką, ir tt.

Gera! tremtiniai gal ir mėgsta alaus stiklą (kas jo nemėgsta!), bet kas gi pripildo lietuviškus "saliunus", kurių Chicagoje yra, sako, apie 2,000?

O mūsų parengimų be baro negalima nė įsivaizduoti. Dažnai vykstant koncertui scenoje, kitas "koncertas" jau vyksta gale salės prie baro.

Savaime aišku, kad nė vienas tremtinys, kuris yra baigęs technikos ar medicinos mokslus, neis dirbti "stok jarduose", jeigu jis gali gauti inžinieriaus ar gydytojo darbą. Tik visiškai neįmanoma gali sakyti, kad geresnio, geriau apmokamo darbo ieškojimas yra "nuodėmė".

Sakoma, kad tremtiniai niekuo nepripildė prie mūsų visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo. Kokie mes keisti. Amerikoje lietuvių esą 1,000,000, bet kiek iš jų dalyvauja visuomeninėje veikloje, aukoja visuomeniniams reikalams, skaito lietuvišką spaudą? Jei darytume palyginimą nuosimėtais, skirtumas būtų gana didelis Amerikos lietuvių nenaudai.

Žiūrėjime į tremtinius kaip į "žmones kaip ir mes", tuomet nereikės rašyti apie tariamus "išsišokimus". Mes gana dažnai sakome, kad tremtiniai nepripildė prie mūsų. Kaip gi jie gali pripildyti, jeigu mes jiems taikome kažkokius keistus reikalavimus? Ne jie iš mūsų tarpo skiriasi, bet mes juos dažnai išskiriame. Žiūrėjime į juos kaip į kitą gatvės pusę gyvenantį kaimyną, tuomet nereikės kalbėti apie jų išsišokimus.

Nei pridėti, nei atimti.

J. G.

Naujai atvykstančių lietuvių sąrašas

Gruodžio 21 d. laivu "Marine Flasher" atvyko į New Yorką 94 lietuviai DP:

Audėnai, Olga ir Juozas, su dukrelėmis Daiva ir Indre-Judita. Budreckai, Irena ir Algirdas. Bulvečienė, Veronika. Daugirdai, Irena H. ir Kristus ir sunus Tomas.

Dysai, Aldona ir Algirdas ir dukrelė Asta.

Freimanai, Maria ir Valteris ir vaikai Eduardas, Povilas ir Arnoldas.

Izdzelevičiai, Henrikas ir Salimėja, sunus Augustinas ir dukrelė Teresė.

Karys-Kareckas, Jonas ir Joana.

Kazanecka Eugenijus. Mažeika, Dr. Pranas ir Aldona ir dukrelė Marija.

Navickas Juozas ir Navickaitė Eleonora.

Pralėika Klemensas. Sčesnulevičius Kazimieras ir Elena.

Vitkus, Prof. Balys. Vitkus, Vincas ir Vladislava, sunus Eduardas.

Vokietaitė Gražina. Šimkus Antanas ir Anelė, su sun. Algimantas, Rimgaudas, Kęstutis ir Vytautas.

Skučas Stefanija. Stančius Antanas ir Elena ir dukrelės Veronika ir Marija.

Sudmalis Vladas. Sužiedėlis, Simas ir Antonia, sun. Aloyzas, Antanas, Eugenijus, Zygmuntas ir Augustinas.

Svisclauskas Albertas. Tumasonytė Janina. Untelis Mykolas.

Varneckas, Adelė ir Vladas, sunus Vitalis, dukrelė Judita. Zenkevičius Vytautas.

Gruodžio 23 d. laivu "Marine Marlin" atvyksta į New Yorko uostą šie 26 lietuviai:

Bedrziškiai, Rostislavas ir Irena.

Brasatienė Emilija. Kašuba, Ona ir Juozas, sun. Romualdas ir Jonas.

Marijošius, Vytautas, operos dirigentas, žmona Kotryna Steponaitytė-Marijošienė ir vaikai Elena, Marijus ir Gražina.

Mazoliauskas, Vytautas ir Eleonora, ir dukrelės Mirga ir Gedra.

Mikšys Augustinas. Pernaravičiai, Elena ir Bronius, ir dukra Gražina.

Strazdas, Jurgis ir Elena, sunus Virgilijus, dukrelės Regina ir Palmira.

Žemaitis Mykolas.

Atvyksta į Clevelandą

Iš Paryžiaus atvyksta į Clevelandą Jonas ir Kazimiera Sakalauskai su 6 metų sunum Romualdu. Tarp Kalėdų ir Naujų Metų jie jau pasieks Clevelandą.

Jie atvyksta pas Rastenius kurie jau išnuomojo jiems ir butą (nors patys dar neturi...). Tai yra pavyzdys, kad nėra ko bijoti parašais padėti sudaryti dokumentus norintiems atvykti. Jau čia esantieji Tremtinių Draugijos nariai atvykstantiems butus suranda ir pasirupina kitais jų reikalais. Ir šiai šeimai davusieji affidavitus neturi jokio rūpesčio su atvykstančiais.

SAUSIO MĖNESĮ ATVYKS DR. B. T. DIRMEIKIS

Visiems DIRVOS skaitytojams gerai iš raštų pažįstamas Dr. B. T. Dirmeikis taip pat sausio 29 dieną išplaukia iš Prancūzijos ir sausio mėnesio pradžioje pasieks New Yorką.

Iš ten po kelių dienų atvyks į Clevelandą, kur yra pakviestas apsisotiti pas P. J. Žiurius.

Numatoma, kad Clevelandiečiams bus progos susipažinti su B. T. Dirmeikiu, nes jis yra pakviestas ir sutiko kalbėti a. a. Prezidento Smetonos mirties 5 metų sukakties minėjime, kuris numatomas sausio mėnesį.

Ar B. T. Dirmeikis čia ir apsigyvens, ar kitur išsikels, paaiškės tik jam čia esant.

PRANESKIT

Savo Antrašo Permaina

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antrašą Dirvos Administracijai, ne paštu, nes paštas nesius jums Dirvos naują vietą jeigu neprimokėsit. Parašykite mums už 1c atvirutę prieš persikėlimą į kitą vietą gyventi. — DIRVA

6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio.

Geriausio Linkėjimai Lietuviams mūsų Prieteliams

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Kazys ir Ona Karpus

6820 Superior Avenue. Cleveland, Ohio

Linksmų Šventų Kalėdų

American Lithuanian Citizens Club

AND

Lithuanian Hall Inc.

6835 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

KULBIS PRINTED PRODUCTS

Calendar Manufactories
Sales books — Office forms Printers
Calendar Manufacturers
Advertising Supplies

621 E. 128TH STREET CLEVELAND 8, OHIO
GLenville 8610

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Savo Svečiams Linki

KEYSTONE CAFE

6607 WADE PARK AVE ENdicott 9822
Savininkai Andrius ir Agnieška Kazakevičiai
Naujų Metų naktį specialios vaišės svečiams
MUZIKA NAUJŲ METŲ NAKTĮ IR KIEKVIENĄ
SESTADIENĮ

We Wish All the Lithuanian People
A VERY MERRY CHRISTMAS

**THE P. H. BINZ MONUMENTAL
WORKS CO.**

3636 WEST 25th ST. FLorida 8671

WE WISH YOU ALL A MERRY CHRISTMAS

LAKE CITY SCRAP & SALVAGE CO.

3219 ORANGE AVENUE

BEST WISHES FOR A MERRY CHRISTMAS

**SUPERIOR HARDWARE & PAINT
COMPANY**

House Furnishings - Plumbing and Electrical Supplies
Floor Sander for Rent

6112 SUPERIOR AVE. HE. 0833
Norman Moss - Mgr.

MERRY CHRISTMAS
to our Friends and Patrons

COTTON CLUB BEVERAGES

6411 CENTRAL AVENUE CLEVELAND
HEnderson 8030

Merry Christmas to all our Lithuanian Friends and Patrons

MILNER & MILKOVE CO.

WALLPAPER AND PAINTS

6122 EUCLID AVENUE HE. 2707
8829 BROADWAY MI. 2188

10 milijonų žodžių ant vėjo

UN "kermosius" Paryžiuje pasibaigė. Bet ir pabaigoje sovietai nebuvo sovietais: kai vakariečiai ėmė vieni kitiems liaupsinacijas prakalbas rėžti ir skubiai pakuoti daiktus, sovietai pačiomis paskutinėmis valandomis išklė visą eilę klausimų ir pabaigą net keliasdešimčiai valandų užtęsė. Rezultate — reikėjo sulaikyti nuo išvykimo laivus, lėktuvus, ir daugybę smulkių reikaliukų vakariečių diplomatams apvirto aukštyn kojom...

Paskelbti skaičiai rodo: buvo netoli 60 visumos posėdžių, dalyvavo 275 delegatai ir 138 pagelbininkai, neskaitant visos armijos diplomatų, kurie sudarė delegacijų štabus.

Pasakyta 5000 prakalbų, kurių sudaro 10 milijonų žodžių! Posėdžius aplankė 110,000 žmonių. Susidomėjimas Paryžiuje buvęs nepalyginamai didesnis, negu New Yorke. Gal daugiau dėlto, kad Paryžiuje žmonės mėgsta ką nors lankyti. O kartą nueiti į UN posėdžius, paryžiečiui buvo lygu nueiti į kokį nors teatrą ar parodą.

Konferenciją sekė šimtai akredituotų korespondentų, jų tarpe ir DIRVOS korespondentas.

Apskritai UN konferencijoje dalyvavo 1700 žurnalistų, atstovaudami netoli poros tūkstančių laikraščių, žurnalų, telegramų ir informacijos agentūrų. Daugiausiai buvo atstovaujama Amerikos ir Anglijos spauda, didesni laikraščiai turėjo net iki poros dešimčių žurnalistų. Mažiausiai Maskvos spauda — tik TRYs žurnalistai...

Konferencija kainavo 2,315,000 dolerių. Sesija New Yorke tekainuosianti \$1,171,000. Sunaudota daugybė popieriaus. Tiesiog popieriaus kalnai, kalnai...

Bet konferencija nepasiekė jokių susitarimų svarbiausiais klausimais. Nepermatoma mįglia pasaulį gaubia dar tirščiau. O skurdus Kalėdų taikos vartų gaudimas visai pranyksta ginklų žvangėjime...

Z. Urb.

Gen. Eisenhower vėl pašauktas

Gen. Eisenhower, tik neseniai užėmęs Columbia Universiteto prezidento vietą New Yorke, liko atšauktas į Washingtoną. Apsaugos Sekretoriaus Forrestal patarėju. Amerikos spauda tuo džiaugiasi ir pageidauja, kad Eisenhower toms pareigoms būtų pakviestas ne laikinai, bet ilgiam laikui.

Gen. Eisenhower, buvęs vyriausias USA armijos vadas Europoje, reikalingas patarėju ne vien dėl to, kad jis žino dalykus, bet ir dėl to, kad jis turi neįkainojamą patyrimą.

Mes nesam pilnai pasirėngę atlaikyti kitą pasalinę ataką, kaip padarė Japonai gruodžio 7 d. 1941 metais. Mes nesam pasiruošę, jeigu priešas pasalinai smogtų, greitomis atimti iš jo ofensyvą ir patys pradėti priešą triuškinėti.

Mūsų tikra silpnybė, kaip pastebi žinovai, yra užtemdinta mūsų didžiųjų galimybių, ir ypač mūsų turėjimu atominės bombos. Nei pati bomba, nei teoretiška industrinė galimybė nesuteikia mums saugumo.

Tiesiog skandalingai stokuojama šiai šaliai aukštesnio laipsnio pasiruošimo ir tikro jėgų subendrinimo, nors tam pravaistas ir įstatymas ir pats reikalingas tą parodo.

Prie kitų trukumų, kurie paėina nuo valdžios biurokratiškumo ir nesugebėjimų, svarbus klausimas yra ir pačių pinigų. Šalis negauna pakankamai už taksų mokėtojų pinigų. Aikvojimas ir dublikavimas viso-



KALĖDŲ MALDA

J. Mikštas.

Prisimena Kalėdų baltas rytas
Toli palikusioj Tėvynėj,
Kai sniegės šviesios žemėn krito
Ir skelbė džiugią žinią.

Ir dievino bažnytkaimiai, sodybos
Kalėdų šventą tylą...
Šiandieną ašarom sužibus
Malda į dangų kyla.

Palaimink, Dieviškasis Kudikėli,
Tremtinių skurdžią minią —
Likimas mums vartus užkėlė
Sugrįžti į Tėvynę.

O veidus gilūs rūpesčiai išrašė,
Klajojant svetimoj padangėj.
Atkelk vartus, — Tavęs mes prašom, —
Į šalį širdžiai brangią.

Itužusį, audrojančią pasaulį
Palenk prie savo kojų:
Jam rustų debesys uždengia saulę
Ir temdo jo rytojų.

Liudni susėsime prie Kučių stalo,
O dar liudnesnės mūsų mintys
Skris tėviškėn ir už Uralo,
Savuosių guost, raminti...

Norės ir širdys, lukesčių sugeltos,
Prie gimto židinio sušilti.
Užmirus buitį, tuščią, šaltą,
Sustiprint silpną viltį.

Palaimink, Dieviškasis Kudikėli,
Tremtinių skurdžią minią.
Atsiusk mums džiaugsmo spindulėlį,
Išgelbėk mus Tėvynę!

kių krašto apsaugos ir ginklavimo pastangų.

Gera! nors tiek, kad krašto Apsaugos pareigose sėdinti asmenys suprato jau reikalingą pasikviesti Gen. Eisenhowerą sau patarėju.

PATARIA PAGRĄSINSI SOVIETAMS ATOMINE BOMBA

Wm. B. Huie, oro jėgų tyrinėtojas ir pasikimas U. S. Oro Pajėgų generolų asmuo, savo viename straipsnyje pareiškia, jog dabar jau laikas Amerikai įteikti Sovietams sekancio turinio ultimatumą:

kad mes turime pakankamai pagerintų atominių ginklų Rusijos karo pasiruošimų suplašinimui;

kad mes galime tuos ginklus nunešti pakankamai kiekiais išduyti ar sužeisti, pirmutinį užpuolimu, milžiniškas dalis sovietų svarbiųjų miestų gyven-tojų;

kad atakui vietos jau yra numatytos, mūsų lėktuvai tam paruošti, mūsų lakunai pasirėngę žygiui;

ir kad tās bausis atlyginimas Rusijai taikomas, jeigu ji užpuls mus ar kurią kitą laisvą valstybę.

BALF PAAIŠKINIMAI

(Atkelta iš 3-čio pusl.)

reiškia, kad gal yra bylų tiesiog padėtų "po žalia gelumbe"?

Nereikia abejoti, kad apsiimdamas sekti bylų eigą BAL Fas bus apipiltas klausimais dėl bylų likimo, nes daugumas garantijų davėjų ligi šiol neturi nei teigiamų nei neigiamų atsakymų.

Kiekvieno atveju šis BALFo pranešimas jau įnešė kiek šviesos, nors dar ir ne visai pakankamai. Visi už tai bus dėkingi, bet... lauks dar ir daugiau.

DIRVAI išsirašyti nereikia laukti pradžios metų. Išsirašykite dabar. Puselį metų \$1.50.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIIMA

MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKYMUS I VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS ANGLIJĄ, PRANCŪZIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ, LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ.

Maisto siuntiniais APDRAUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesuradus adresato — pinigai grąžinami. Pakelių dingęs siuntinys pakeičiamas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS: 8-21 DIENOS! I VISUS KRASTUS! Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš sandėlių Europoje.

Siunčiant money order, čekį ar kt. mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakymo siuntinelių tipo numerius. Galima užsakyti kelis paketus, tam pačiam gavėjui.

No. 1 2 sv. taukų, kiaušinių, 2 sv. bekonų, 2 sv. salono desertų, 2 sv. kremotų jautienos, 1 sv. pieno, miltelių. \$8.00

No. 2 2 sv. bekonų, 2 sv. kremotų jautienos, 2 sv. miltų, 1 sv. cukraus, 1 sv. kavos, pupelių, 1 sv. šokolado, blocks. \$6.00

No. 3 2 sv. kiaušinių, taukų, 2 sv. bekonų, 2 sv. cukraus, 2 sv. kavos, rieš. sūrio, 1 sv. kavos, pupelių. \$6.50

No. 4 2 sv. kiaušinių, taukų, 2 sv. bekonų, 2 sv. cukraus, 2 sv. kavos, rieš. sūrio, 1 sv. kavos, pupelių. \$2.95

No. 5 2 sv. kiaušinių, taukų, 2 sv. bekonų, 2 sv. cukraus, 2 sv. kavos, rieš. sūrio, 1 sv. kavos, pupelių. \$4.95

No. 6 1,5 sv. cukraus, 1,5 sv. kavos, pupelių. \$4.00

No. 7 200 Chesterfield cigarečių, 200 (Diskrant, Vok. ir Italija). \$2.00

No. 8 16 sv. sūdytų silkų, statulėlė (Tik i Vokietiją). \$5.95

No. 9 10 sv. kvietinių miltų, 4 unc. kepimo miltelių. \$2.85

EXTRA RIBALC 6 SV.!!! 2 sv. kremotų sūrio, 2 sv. bekonų, 2 sv. kiaušinių, taukų, 1 sv. šokolado, blocks, 1 sv. cukraus, 1 sv. kavos, pupelių. \$7.95

Gia nurodytose kamose įskaityti persiuntimo, draudimo ir kitas išlaidas. Aiskiai tikrinamas su draugais, komitetais ir pavieniais asmenimis dėl didesnių užsakymų. Nedelsdami siandien pasiskaito savo kamoms draugams siuntinelių.

A MERRY CHRISTMAS

to our Friends and Patrons

**REITH'S AUTOMOTIVE
SUPPLY CO. INC.**

2001 CLARK AVE CH. 5425

SERVICE PARTS CO.

Complete Line of Replacement Parts for Cars and Trucks
Automotive Machine Shop Service

1452 WEST 25th STREET CHerry 5425

Su Geriausiais Linkėjimais Jums

Linksmų Šventų Kalėdų

BACCHUS CAFE

Ona Baltrukonis, sav.

2112 St. Clair Avenue MAIn 3495

Su Geriausiais Linkėjimais Jums

Linksmų Šventų Kalėdų

STANDARD FOOD MARKET

854 East 185th Street

Juozas Blaškevičius, Savininkas

Linksmų Šventų Kalėdų

VACLOVAS GECEVIČIUS

IR ŠEIMA

1202 East 79th Street

Sveikiname Visus Mūsų Prietelius ir Linkime

Linksmų Šventų Kalėdų

BRAZIS BROS. CLOTHES

6905 Superior Avenue

15602 Waterloo Road

Su Geriausiais Linkėjimais Jums

Linksmų Šventų Kalėdų

HELD'S FURNITURE

6900 SUPERIOR AVE. Priešais Lietuvų Salę

Sveikiname savo draugus ir prietelius ir linkime

LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ

JAKUBS FUNERAL HOME

6621 Edna Avenue

ENdicott 1763

WE WISH YOU ALL A MERRY CHRISTMAS



KATZ AUTO WRECKING CO.

7902 BESSEMER AVENUE

Diamond 8010

A VERY MERRY CHRISTMAS



VINOCUR CITY DAIRY CO.

QUALITY DAIRY PRODUCTS

9000 WOODLAND AVE.

GARfield 8340

CLEVELANDO IR APYLINKES ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Rengia a. a. A. Smetonos mirties sukakties minėjimą

1949 metų sausio mėnesį su-eina penki metai nuo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos nelaimingos mirties Clevelande. Clevelando tautininkų grupė ir LVS 1-as skyrius renkia atitinkamą tų liudnų sukaktuvių paminėjimą.

Apie programą, dieną ir vietą bus pranešta vėliau.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO KALEDINIS VAKARAS

Lietuvių Moterų Klubas turės savo narių Kalėdinę iškilnę Owen's Plantation Restoran-te, antradienį, gruodžio 28 d., 8 val. vakare.

Narės apsimainys Kalėdų dovanomis ir bus speciali Kalėdų programa, kuria komisija rengiasi nusteibinti visas narens. Bus ir vaisės.

Kalėdų dovanų labdariniams tikslams klubas paskyrė: Prieš kelis mėnesius pasiu-tė BALFui \$25, Blossom Hill School for Girls (miesto prie-glauda mergaitėms) \$5; Salva-tion Army, \$5; Anti-Tubercu-losis League, \$5; ir \$10 vertės CARE pakietą lietuvių šeimai tremtyje, neturintiui giminii Amerikoje. Iš viso \$50.

Korespondentė.

ISVAŽIAVO PAS DUKTERIS

Adv. John L. Mihelich su žmona Ona, išvažiavo Kalėdų šventėms į Rochester, Minn., pas savo dvyne dukteris, ku-rių ten baigia aukštesnius slaugių mokslus. Grįždami iš vakarų, Mihelichiai sustos pas giminės Chicagoje.

Viena jų dukte, Rosemarie, baigia mokslo anksčiau, ji pa-siliks ten mokytojauti, iki pa-baigs mokslo Veronika. Baigu-sios mokslus jodvi grįs į Cle-velandą.

RKO KEITH'S 105TH THEATRE

Šiame teatre matysit įdomią filmą: Gruodžio 25 iki 28: "The Boy With Green Hair", vaidina Pat O'Brien, Robert Ryan ir ki-ti.

SUITA MOTERIS SU PLEŠKAIŠ

Gruodžio 21 d. policija sulai-kė Mrs. Sandra Collins, 27 m. amžiaus dviejų vaikų motiną, kuri po ilgų tardymų prisipaži-no, kad ji dalyvavo su trimis banditais apipilešimuose bi-nio įstaigų. Ji banditams patarnavo automobilio šoferiu, turėda-ma su savim ir savo vaiku ius, kad praeiviams gatvėje nesusi-darytų nuožūra. Ji padėjo plė-sikams greitai pabėgti.

Jos vyras, patyręs apie tą jos darbą, baisiai nustebo.

Teisme ji, be abejo, sakysis norėjęs "uždribti" pinigų pir-kimui vaikuciams kalėdinių do-vanų, kaip jau iki šiolei aiški-nosi kiti pora sugautų plėšikų.

NUOŠIRDŽIAI AČIU!

Alekui Baniui, paaukojusiam Lietuvių Tremtinių Draugijos Clevelande reikalams \$1, ir uoliai padedančiam sausio 9 dienos vakaro rengime, už tą auką ir talką nuoširdžiausiai dėkojame.

Tr. D-jos Valdyba

Lietuvių Tremtinių Dr-ja Clevelande

SAUSIO-JAN. 9 d., 1949 m.

Šv. Jurgio parapijos salėje, E. 67th Street

rengia

Bus vaidinama "SEKMINIŲ VAINIKAS"

A Gustačio vieno veiksmo vaidinimas su dainomis. Be to programoje dainos, deklamacijos, paskui šokiai, grojant SONNY MICHAEL'S orkestrui

Pradžią 4:30 val. p. p.

Įėjimo kaina — 75 centai

Tikėtus galima gauti DIRVOJE, 6820 Superior Ave. ir pas Draugijos narius.

Skubėkit įsigyti tikėtus ir nepasizadėkit tai dienai kitur! Vakaro pelnas skiriamas tremtiniams šelpti.

LVS SUSIRINKIMAS

Lietuvai Vaduoti Sąjungos 1 skyriaus svarbus susirinkimas bus laikomas penktadienio va-kare, sausio 7 d., 1949 m., Dir-vos redakcijoje. Nariai prašo-mi prisiminti tą vakarą.

Kviečiami į šį skyrių ir nau-jai atvykusieji tautininkai, tē-simui savo bendrų idėjų dar-bų. Susirinkimo pradžią 8:15 val.

Valdyba.

ATEIKIT PASIIMTI SAVO KALENDORIŲ!

Vietos DIRVOS prenumera-toriai nepamirškite: jūsų lau-kia puikus 1949 sieninis kalen-dorius. Ateikit užsimokėti už DIRVĄ, o kalendorių dovanų. Dirvos kaina metams ir toliau pasilieka \$3.00.

AČIU UŽ TALKĄ!

Gerb. J. Vilčinskienė, a. a. prof. J. Vilčinsko našlė, nors ir sunkiai dirbdama dirbtuvėje, kelis kartus tiesiog iš darbo atėjo padėti išsiųsti skaityto-jams DIRVOS prieškalėdinius numerius, kurių išsiuntimas daug painesnis, negu papras-tai. Tuo ji daug prisidėjo, kad DIRVA laiku pasiektų skaity-tojus.

Ir gerb. Mary Spudis taip pat maloniai pasilė savo pa-galbą ir talkininkavo tame dar-be.

Už talką joms nuoširdžiai dėkojame.

DIRVOS Administracija.

ATVYKSTA IS BALTIMORES

Adv. Nadas Rastenis, DIR-VOS redaktoriaus Vinco Raste-nio giminietis, atvyksta į sve-čius Kalėdų šventėms su savo žmona, Jule Baltrukonyte, pas Oną Baltrukonienę ir pas Ras-tenius.

Negalime būti ramūs, jeigu broliai tebevalgsta! Auką siųskite:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

TELEVISION SETS

Mažieji ir Dideli Modeliai Elektriški Refrigeratoriai nauji ir vartoti.

Milton Hardware Co.
5525 Woodland Ave. s14

PAIESKOMAS

Bolių Bunevičius, sunus Pe-tro, iš Pūnios, Alytaus ap., ieš-ko dėdžių Juozo ir Juliaus Bu-nevičių, iš Pūnios.

Atsilepti šiuo adresu:
Bolių Bunevičius,
62 Lab. Sup. Co.,
8761 Labor Service Co.,
APO 757, US Army
C o Postmaster,
New York, N. Y.

Namų Savininkams

Maudynės ir Skalbyklos Toiletai
Skalbimui kubilai
Virtuvei Sinkos Radiatoriai
paipos ir reikmenys
5525 Woodland Ave. s14

LINKSMAS mėnuo gruodis

yra pražūtingas trafiko nelaimių atžvilgiu. Clevelando Policija sako, kad gruodžio mėnesį tra-fiko nelaimės paprastai esti 30 nuoš. didesnės, negu vidutiniai kiti mėnesiai. Vietoje sma-gumo ir džiaugsmo švenčių be-laukiant, daugelį žmonių už-klumpa mirtis ir sužeidimai gatvėse ir vieškeluose. Taigi, jei važiuojat savo automobiliu, pasistengkit prisidėti prie ven-gimo tokių tragedijų, važiuo-jant ypatingai atsargiai šven-čių metu ir po jų. Vaziuokit lėčiau ir žiūrėkit, kad turėtu-met pakankamai vietos susto-jimui ant slidžių gatvių. Taip pat bukit pasiruošę užleisti ke-lią neatsargiam važiuotojui ar-ba pėsčiajam.

GEMBLERYSTĖSE ĮVELTA IR POLICIJA

Clevelando policijoje padar-tyta pakeitimai, kuomet patirta, kad gemblerystę naikinimui paskirti policijos viršininkai ir jų padėjėjai neatlieka savo par-eigų.

Pav., nustatyta kad tik vie-nos rūšies gemblerystėje, taip vadinamoje "Numbers", rake-tierių gauja daro iki \$20 mili-jonų metinės apyvartos.

Sąrašyje su tu "Numbers" bizniu, konkurentai tik pastarų kelių savačių bėgyje, keršyda-mi vieni kitiems sprogdinimais apgadino kelis gyvenamus na-mus.

Daug policininkų dirba iš-vien su tais raketieriais, imda-mi gerus kyšius už pagalbę, imą apsaugoti jų įstaigas, duo-dant žinią, jeigu kada policija atvyks daryti ten kratas.

Šiomis dienomis suimti du negrai policininkai, kurie savo tarnybos metu laiką leido savo mėgiamose gembleriu įstaigose.

Lankytės savo Klube!

Amerikos Lietuvių Piliečių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių bly-nų, šviežios žuvies, prie to visokių išsigėrimų. Klubo nariai prašomi dažniau pri-siminti apie savo Klubą.

Dabar jau laikas nariams ir įsigyti naujas 1949 metų korteles. 6835 Superior ave.

Venetian Blinds

Norit pagražinti savo namų langus naujais VENETIAN BLINDS ir WINDOW SHADES?

šaukite:
J. PEČIULIS
Telefonas: IV 3348
19206 Kildeer Ave.
Cleveland, Ohio

RUKYTOJŲ DĖMESIUI

PO GAISRO ISPARDAVIMAS RUKOMŲ REIKMENU

Viskas atiduodama už pusę kainos!

PIRKIT ČIA KALĖDŲ DOVANOMS TABAKĄ IR KITAS REIKMENIS — SUTAUPYSIT PINIGŲ
Pilniausias pasirinkimas Cigarų, Cigaretų, Tabakų, Pypkių ir kitų dovanų reikalingų rukoriams.

SUPERIOR SMOKE SHOP

7031 SUPERIOR AVENUE

Atdara vakarais iki 9:00 prieš Kalėdas

Meet your old friend

"BILL" GREEN

at

VIC'S OASIS

Wade Park at 71st Street

BEST FOOD IN TOWN

Air Conditioned

Good Service

MIRIMAI

KAZIMIERAS KASPERAS, 73 metų amžiaus, nuo 1375 E. 82nd street, mirė gruodžio 11, staiga. Palaidotas gruodžio 16 Kalvarijos kapinėse; pamaldos įvyko tą rytą 9:30 val. šv. Jur-gio bažnyčioje.

Liko žmona Marė, sunus An-Laidojime patarnavo Jakubs Funeral Home.

SLA 136-os KUOPOS KORTŲ VAKARAS

Naujų metų dieną, sausio 1, 5 val. p. p., SLA 136-a kuopa Republikonų Klube, 1478 E. 66th St., rengia kortų vakarą.

Bus meninė programa, muzi-ka ir šokiai.

Rengimo komisija kviečia į šį vakarėlį atvykti visus nau-jus Clevelando lietuvių, susi-pažinti ir pasilinksinti. Jiems įžanga į vakarėlį bus nemoka-mai.

Valdyba.

OHIO valstijoje bonus jau gavo apie 633,000 veteranų — jie gavo bendrai \$1,500,000 su-mą. Tarp bonus gavusių yra šimtai lietuvių, arba tėvai tų karių, kurie žuvo fronte.

HIPPODROME

'ONE SUNDAY AFTERNOON'

Ši įdomi film, komedija ro-mansas, bus pradėta rodyti Hip-podrome Theatre trečiadienį, 29 gruodžio.

Veikale svarbiausiose rolėse vaidina žinomi artistai Dennis Morgan, Dorothy Malone, Don DeFore, Janis Paige ir eilė kitų gerų artistų.

Tai smagus veikalas, su dau-geliu gražių dainų.

PRANAS KAJACKAS, gy-venęs Clevelande, kilęs iš Ku-dirkos Naumiesčio, lai kreipiasi į Dirvos redakciją, jam yra lai-škas iš pusseserės tremtinės.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas
Popieriuotojas

Apkainavimas ar patari-mas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: P OTomac 6899

BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS



GAVO GRAŽIAS DOVANAS

Šių Kalėdų proga daugelis Didžiojo Clevelando firmų ap-dovanojo savo darbininkus bei

tarnautojus piniginėmis dova-nomis, kurių bendrai sudėjus suma pasiekė apie \$5,000,000. Kai kurie darbininkai gavo kalėdinius bonus šimtais dol.

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnį rinkinį Deimantų, Žiedų, Laik-rodėlių ir visokių graždaiktų, už nupigintą kainą.

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreip-kitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvai-riuose apdraudos-insurance re'kaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Praktiškos dovanos!

Vyrams, Vaikinams ir Berniukams

Dėvėjamos reikmenys, kurios pradžiugins kiekvieną jas gavusį!

★ DYKAI! Mes duodam Eagle Stamps su kiekvienu pirkiniu. ★
Čia Iškeisime Jūsų Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Avenue

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO's BASEMENT

Puikios Dovanos

Už

Biudžetines kainas

Vyrams Rayon Brocade

Jacquard-Išdarbio

Lined
Robes
16.95



Tėmykit kokie patogūs ir šalti šie naminiai apsiaustai-robos yra, ko-kios rankovės, kokie kišenai ir vi-sa: pasiuvimas . . . jie yra iš pul-kaus rayon brocade medžiagos, sa-tinu apsiuvinėti. Gaunami mėlynos ar tamsiai raudonos spalvos. Pasi-rinkimas mažiems, vidutiniams ir dideliems vyrams.

Dovaniniai Kaklaryšiai

Aktualės 1.50 Vertės

Puikios Kalėdoms dova-nos! Pasirinkimui yra vi-sokiausių marginių, bry-žių ir gėluotų, nekurios yra iš satino šioje gru-pėje.

Basement Men's Furnishings